

Araştırma Makalesi- Research Article

Avrupa’da Göçmen Karşiti Retorik, Kopenhag Okulu ve Güvenlikleştirme: Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) ve Hollanda Özgürlük Partisi (PVV)¹

Anti Immigration Rhetoric in Europe, Copenhagen School and Securitazation: Austria Freedom Party (FPÖ) and the Netherlands Freedom Party (PVV)

Hakan CAVLAK^{2*} & Selin BALIKOĞLU³

Geliş / Received: 11/11/2021

Reviz / Revised: 23/12/2021

Kabul / Accepted: 27/12/2021

ÖZ

Avrupalı devletlerin güvenlik algılamaları zaman içerisinde bazı değişim ve dönüşümler geçirmiştir. Günümüz itibariyle açıkça belirtilmemekle birlikte göçmen olgusu güvenlikleştirmenin merkezinde yer almaktadır. Güvenlikleştirme sürecinde aktör olarak devlet, herhangi bir sorunu tehdit olarak algıladığında o soruna öncelik verir. Sorun olarak tanımlanan “nesne” özelde ulusal güvenlik meselesi olarak kabul edilirse devletler bununla baş etmek için özel haklara sahip olduğunu iddia eder. Soğuk Savaş sonrasında Avrupalı devletlerin güvenlik anlayışında göçmenler aleyhine değişim olmuştur. Aşırı sağ düşüncesi ile hareket eden ve göçmen karşıtı tutum gösteren siyasal partiler yükselişe geçmiştir. Bu makalede güvenlikleştirme kavramları ve Avrupa Birliği’nde göçün güvenlikleştirilmesi incelenmiştir. Daha sonra Avrupa’da göçmen karşıtlığı üzerinden siyaset yapan Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) ile Hollanda Özgürlük Partisi (PVV), durum çalışması modeline göre incelenmiştir. Bu seçimin nedeni ise her iki partinin de göçmen karşıtlığında son yıllarda dikkat çeken faaliyetlerinin olması ve ırkçılık/yabancı düşmanlığı ile birlikte Avroseptisizm konusunda ortak söylemlerinin bulunmasıdır. Makalenin sonucunda, Avrupa genelinde göçmenlere yönelik ötekileştirici bir anlayışın güçlenmeye başladığı ve bunun da aşırı sağcı siyasi gruplar tarafından istismar edildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler- Güvenlik, Güvenlikleştirme, Göç, Kopenhag Okulu, Avrupa Birliği,

ABSTRACT

Security perceptions of European states have undergone some changes and transformations over time. As of today, the immigration phenomenon is at the center of securitization, although it is not clearly stated. As an actor in the securitization process, when the state perceives a problem as a threat, it gives priority to that problem. If the "object" defined as the problem is specifically considered a national security issue, states claim that they also have special rights to deal with it. After the Cold War, the security understanding of European states changed against immigrants. Political parties acting with the far-right mindset and displaying an anti-immigrant attitude are on the rise. In this study, securitization concepts and securitization of migration in the European Union have been examined. Later, the Austrian Freedom Party (FPÖ) and the Dutch Freedom Party (PVV), which conduct politics over anti-immigration in Europe, were analyzed according to the case study model. The reason for this choice is the remarkable activities of both parties in anti-immigration in recent years. In addition, FPÖ and PVV have

¹ Bu makale, Selin BALIKOĞLU’nun, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Küreselleşme ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalında, Doç. Dr. Hakan CAVLAK danışmanlığında 2020 yılında yazdığı “Avrupa’da Radikal Sağ Partiler ve Göç Karşıtlığı; Güvenlik Ekseninde Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) ve Hollanda Özgürlük Partisi (PVV) İncelemesi” başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

^{2*} Sorumlu Yazar, Doç. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, hcavlak@nku.edu.tr, (<https://orcid.org/0000-0003-1119-9900>).

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Küreselleşme ve Uluslar arası İlişkiler Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Programı, balikogluselin@gmail.com, (0000-0001-6477-0125)

common discourses on Euroseptism along with racism and xenophobia. As a result of the study, it has been determined that a marginalizing understanding towards immigrants has begun to strengthen across Europe and this has been exploited by far-right political groups.

Keywords- *Security, Securitization, Immigrants, Copenhagen School, European Union,*

I. GİRİŞ

Güvenikleştirici aktör olarak devlet, herhangi bir sorunu tehdit olarak algıladığı zaman o sorunu önceliğine alır, önceliğine aldığı meseleyi de ulusal güvenlik meselesi olarak tanımlarsa bununla baş etmek için de özel haklara sahip olduğunu iddia eder. Başka bir deyişle tehdit olarak sunulan mesele acil nitelik arz etmeli ve gündelik siyasi prosedürün olağan tedbirleri dışında istisnai önlemlerin alınmasını gerektirmelidir. Bu nedenle Kopenhag Okulu'na göre güvenikleştirme “[s]iyaseti oyunun yerleşmiş kurallarının ötesine taşıyan ve meseleyi ya özel bir siyaset türü olarak ya da siyasetin ötesinde bir şey olarak sunan bir eylemdir” (Buzan, Waever ve Wilde, 1998: 12) Aynı şekilde Kopenhag Okulu'na göre güvenikleştirme “bu anlamda bir tür aşırı siyasetleştirme”dir. Bir sorunun nasıl ve ne zaman söz konusu ülkenin güvenliğine ulusal bir tehdit olarak sunulduğu ve o tehdide göre eyleme geçildiği iki aşamalı bir model olarak ortaya konmaktadır. İlk güvenikleştirme adımı görüldüğü gibi güvenikleştirici aktörlerin yani “Elitlerin bir meseleyi güvenlik meselesi olarak sunması” ve devamında “Varlığa yönelik yaşamsal tehdidin belirtilmesi” bulunmaktadır.

Ancak güvenikleştirici aktörün bunu yapması tek başına yeterli değildir. Güvenikleştirmenin ikinci aşaması aynı zaman da hayati nitelik taşıyan aşamadır. Güvenikleştirici aktör, referans nesnesinin varlığının yaşamsal tehdit altında olduğu konusunda alımlayıcı kitleyi ikna etmesi gerekmektedir. Yani ulusal güveniğin tehdit altında olduğu konusunda devletin muhataplarını ikna etmesi zorunluluğu bulunmaktadır. O zaman güvenikleştirme başarılı bir şekilde tamamlanmış olmaktadır. Alımlayıcı kitle, güvenikleştirici aktörün söz konusu sorununu ulusal güvenlik sorunu olarak kabul ettiğinde de tehdidin bertaraf edilmesi için olağanüstü tedbirlerin alınmasına rıza göstermiş olmaktadır. Böylece ülkenin ulusal güvenliğine yönelik kabul görülmüş yaşamsal tehdidin aciliyetinden dolayı insanlar, normal siyasi prosedürlerin sınırları dışında karşı eylemlerin gerçekleştirilmesini kabul etmektedir.

Soğuk Savaş yıllarında Avrupalı devletler için başlıca güvenikleştirme nesnesi olan “Sovyet Tehdidi” 1990’ların başında ortadan kalkınca güvenikdışlaştırma söz konusu olmuştur. Güvenikdışlaştırma sürecinde mesele aciliyet ve önemini kaybedince siyasi alanda normale dönüş başlamaktadır. Ancak Kopenhag okulunun ve konstrüktivistlerin yaklaşımlarında da görüleceği üzere devletler için “güvenikleştirme” siz bir sürecin olamayacağı önermesi Avrupalı devletler nezdinde somut olarak ortaya çıkmıştır. Zira geride kalan “Sovyet” olgusunun yerine bu defa “göçmen” olgusu yerleşmiştir. 1950’li yıllardan itibaren sosyal ve ekonomik birliktelik olarak başlayan “Avrupa-Göçmen” ikilisi 1990’ların başından itibaren kademeli olarak güvenikleştirme eksenine doğru kaymaya veya kaydırılmaya başlamıştır.

11 Eylül terör saldırılarının ardından Avrupa kamuoyunda aktif veya pasif nitelikli olmak üzere çeşitli şekillerde göçmen karşıtlığı yükselişe geçmiştir. Göçmenlerin Avrupa’da güvenikleştirmenin yeni nesnesi olmasının başlangıcını bu tarih olarak kabul etmek mümkündür. Göçmenleri resmi olarak itham eden, ötekileştiren ve bir tehdit olarak ileri süren söylemler marjinal siyasi kesimler ve partiler tarafından yüksek sesle dile getirilmeye başlamıştır. Diğer yandan Avrupa genelindeki devletler de göçmen politikalarında güvenikleştirme eğilimli düzenlemelere yönelmeye başlamışlardır. Bütünleşik olarak Avrupa genelinde göçmen karşıtlığı kamuoyunda destek görmeye başlamış farklı görünümde yansımaları olmuştur. Bu kapsamda bu makalenin amacı, Avrupa’da göçmen karşıtlığının siyasal alanda politika konusu ve güvenikleştirme söyleminin nesnesi edilmesinin incelenmesidir. Bunun için siyasi söylemlerini göçmen karşıtlığı üzerinden geliştiren Avusturya’da ki Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) ve Hollanda’daki Hollanda Özgürlük Partisi (PVV) makalede örneklem olarak seçilerek bunların söylemleri, iddiaları, önermeleri ve siyasal yaşamları incelenmiştir.

Bu makalenin temel varsayımı, Avrupa’da gerek ulusal gerek üstü düzeyde göçün çok aktörlü bir düzeyde güvenikleştirme sürecini gerektirdiğidir. Buna ek olarak güvenikleştirme sürecinin göç karşıtı politikalara temel oluşturduğu izlenmiştir. Avrupa’da radikal sağ partiler göç karşıtı söylemlerini ortak bazı güvenlik temalarını kullanarak gerçekleştirmektedir. Bu temaları, ulusal güvenlik, ekonomik güvenlik ve kültürel güvenlik şeklinde saymak mümkündür. Bu temaların kullanım ağırlıkları ülkelerin tarihsel, sosyal ve kültürel birçok noktasından etkilenmektedir. Bu söylemler ise makalenin argümanını oluşturmaktadır.

Avrupa genelinde yükselişe geçen göçmenleri hedef alan ırkçılık ve ötekileştirme, “milliyetçilik” üzerinden kendilerini konumlayan aşırı sağcı partilerin güvenlikleştirme söylemlerinde ilk sıralardadır. Bu durum zaman zaman nefret söylemine dönüşmekte ve hedefinde de genetik kökenden ziyade, Avrupa ortak kimliğine adapte olmayı başaramamış ya da buna direnç gösteren göçmenler yer almaktadır. Bu kapsamda makale Avrupa’da güvenlikleştirmenin aktörlerini, ve güvenlikleştirmenin nesnesini anlamayı hedeflemektedir. Bununla bağlantılı olarak Avrupa’da göçmen karşıtlığında Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) ve Hollanda Özgürlük Partisi (PVV)’nin amacı ve söylemleri üzerinden güvenlikleştirme ve göçmen olgusu arasındaki bağı ortaya koymaya çalışmaktadır.

Makalenin hazırlanmasında kapsamlı bir literatür taraması yapılmış, kavramlar ve kuramlar bu incelemeye göre aktarılmış ve açıklanmıştır. Makalenin hazırlanmasında kullanılan temel yöntem “durum çalışmasıdır”. Sosyal bilimlerde nitel araştırma yaklaşımları içerisinde yer alan durum çalışması aynı zamanda olay incelemesi, örnek olay incelemesi ve vaka çalışması şeklinde de ifade edilmektedir. 1960’lı yıllardan sonra bir yanında sosyal doku diğer yanında bireysel olguların yer aldığı olay ve kavramların incelenmesinde başvurulan durum çalışmaları bireysel, örgütsel, grup, sınıf, sosyal ve politik alandaki bir durumu ayrıntıları ile açıklamak üzere elverişli bir yöntemdir (Vural ve Cenkseven, 2005: 27). Durum çalışmalarında belli bir hiyerarşik sıralama üzerinden araştırma tasarımı yapılmaktadır. Birinci aşama seçilen olayın ve olgunun canlılığını koruyucu olması ve belli kronolojik nitelik arz etmesidir. İkinci ise ele alınan olguların aktörlerinin bulunması, durumun tespit edilebilir nitelikte bireysel, siyasi, sosyal vb. yansımalarının olmasıdır. Üçüncüsü de araştırmacının nesnel bir bakışla gözlem, tespit, bulgu, betimleme vb. yapabilmesine olanak veren çıktılarının olmasıdır. Dördüncüsü ise araştırmacının elde ettiği bulguları bilimsel ilke ve kurallara göre aktarabilmesi, tartışabilmesi ve yorumlayabilmesidir (Aytaçlı, 2012: 3; Subaşı ve Okumuş, 2017: 421-423).

Bu makalede güvenlikleştirme kavramı merkeze alınarak Avrupa’da göçmenlere yönelik gelişmeler kapsamında Avusturya ve Hollanda’daki siyasi partiler incelendiğinden durum çalışma yöntemi tercih edilmiştir. Zira göçmenlik bireysel bir durum olup, sosyal olarak buldukları toplumlarda çeşitli siyasi ve sosyal yansımaları bulunmaktadır. Bu eksende araştırmacının bağımlı değişkeni, göç politikalarında güvenlikleştirme sürecidir. Bu süreçte kullanılan fikrîsel araçlar ise araştırmacının bağımsız değişkenlerini göstermektedir. İncelenen ülkelerin tarihsel, kültürel, ekonomik, sosyal alt yapılarının ise kontrol değişkenlerini gösterdiğini söylemek mümkündür.

Hazırlanan bu makalede öncelikle güvenlik ve güvenlikleştirme kavramları kuramsal olarak incelenmiştir. Ardından Avrupa Birliği (AB) göç politikasının işçi göçmenlerden sosyal ve siyasi düzleme geçiş süreci ile göçmen politikalarının yakın dönemden itibaren güvenlikleştirilme bağlamında değişimi incelenmiştir. Son olarak, nitel araştırma deseninde durum çalışması yapılarak Avusturya’da ve Hollanda’da göçmen karşıtlığı üzerinden siyaset yapan FPÖ ve PVV partilerinin söylemleri, amaçları ve siyaseti incelenmiştir.

II. KOPENHAG OKULU, GÜVENLİK VE GÜVENLİKLEŞTİRME

Güvenlik, Hans Günter Brauch’un da belirttiği gibi değişen tarihsel şartlara göre uyarlanan bir kavramdır (Brauch, 2008: 2). Birinci Dünya Savaşı’nın sona ermesinin ardından güvenlik ortamının sağlanması noktasında Milletler Cemiyeti’nin yetersiz kalması ve ikinci bir savaşa engel olamaması sonucu realist yaklaşımın güvenlik tanımlaması uluslararası ilişkilerde önem kazanmıştır (Küçüksoğak, 2012: 202). Uluslararası ilişkilerde güvenlik tanımı ile önem kazanan realizm, hâkim güvenlik anlayışını temsil ederken soğuk savaş sonrası dönemde birçok eleştiriye maruz kalmıştır. Kopenhag Okulu da bu eleştirel yaklaşımların başında yer almakla beraber soğuk savaş sonrası dönemin değişen koşullarında da rol oynayan önemli bir çalışma alanı haline gelmiştir. Kopenhag Okulu geleneksel güvenlik anlayışına gelen eleştiri üzerinden güvenlik anlayışı geliştiren bir yaklaşımdır. Ole Weaver’a göre okulun geçmişi 1970’ler ve 1980’lerdeki güvenlik çalışmalarında yer alan geniş ve dar güvenlik kavramları tartışmasına dayanmaktadır (Weaver, 2004: 8). Fakat okulun temelini 1985’te Kopenhag Üniversitesinde Barış ve Çatışma Araştırma Merkezi’ne dayandığı belirtilmektedir (Miş, 2012: 347). Danimarka Parlamentosu tarafından 1985 yılında kurulan Kopenhag Okulu’nun temellerinin atıldığı Kopenhag Barış Araştırmaları Enstitüsü, barış ve güvenlik adına yapılan çalışmaları desteklemektedir. Projelerden biri, “Avrupa Güvenliğinin Askeri Olmayan Yönleri” başlığı 1988 yılında geliştirilmiştir. Bu projenin amacı, Soğuk Savaşın sona erdiği bir dönemde mevcut durumun Avrupa Güvenliği için doğuracağı sonuçları ele almaktır. Bu tarihten itibaren, okulun özünü oluşturan üç ana söylemi Buzan ve Waever ortaklaşa çalışmaları sonucunda geliştirmiştir (Açıkmeşe, 2011: 57). Bu proje ile temelleri atılan okul, Bill Mcsweney tarafından 1993 yılında yazılan “Identity, Migration and the New Security Agenda in Europe” başlıklı kitap ile dikkatleri üzerine çekmiş ve “Kopenhag Okulu” olarak tanımlanmıştır (Çetinkaya, 2018:39). Okul ilk olarak Avrupa güvenliğini sağlayabilmek adına çalışmalar yapmış ve bunu yaparken Avrupa’nın güvenliğini askeri olmayan boyutlar üzerinden ele almıştır (Miş, 2012: 347).

Kopenhag Okulu geniş güvenlik anlayışı ile beraber, güvenlik çalışmalarında göz ardı edilen yeni güvenlik referans nesnelere odaklanmayı gerekli kılmıştır. Yani Okul, güce dayalı, devlet merkezli bir güvenlik anlayışından farklı olarak, devlet dışında yer alan aktörleri de bünyesinde barındıran bir anlayış ile güvenliğin geleneksel sınırları dışına çıkmasına engel olmaya çalışan, tutucu bir güvenlik anlayışına tepki olarak doğmuştur (Zora, 2015: 117). Bu bağlamda güvenliğin sektörlere ayrılarak incelenmesini savunan ilk iddia, Barry Buzan, Ole Waever ve Jaap De Wilde tarafından yayınlanan *Güvenlik: Analiz İçin Yeni Bir Çerçeve* adlı kitapta savunulmuştur (Çiçekçi, 2011: 23). Bu bağlamda Kopenhag Okulu'nun güvenlik yaklaşımlarının özünü güvenikleştirme kuramının oluşturduğu söylenebilir.

İnşacı bir temele sahip olan güvenikleştirme kavramı, ilk olarak 1995 yılında Ole Waever tarafından ortaya atılmış daha sonra ise Kopenhag Okulunca çalışmaların temelini oluşturacak bir hale dönüştürülmüştür (Ağır, 2013: 45). Kavram güvenliği söz-edim olarak görmektedir (Baysal ve Lüleci, 2011: 86). Buna göre güvenlik temalı konular söz-edimler aracılığıyla güvenlik tehdidi olarak inşa edilmektedir. Bu sayede söz konusu güvenlik tehditlerine karşı olağan üstü yollara başvurulması meşrulaşmaktadır (Baysal ve Lüleci, 2011: 76). Yukarıdan anlaşılacağı gibi iktidar sahipleri olağanüstü tedbirler almak istedikleri konuları, güvenlik tehdidi olarak sunar ve bu sayede uygulayacağı yaptırımları meşru hale getirir.

Avrupa'da radikal sağ partilerin, göç karşıtı söylemleri doğrultusunda göçü güvenlik eksenine taşımasını incelerken güvenikleştirme yaklaşımı önemli bir çerçeve sunmaktadır. Çünkü yaklaşımın ortaya koyduğu inşacı bakış açısı, göçün radikal sağ partiler tarafından güvenlik sorunu haline getirilmesini açıklamakta önemli bir potansiyele sahiptir. Soğuk savaşın sona ermesi ile birlikte güvenlik kavramında yaşanan değişim ve dönüşüm içerisinde göçü konumlandırmak istediğimizde güvenikleştirme yaklaşımı uygun bir perspektif sunmaktadır. Göç, Kopenhag Okulu'nun yaratıcı bir yönünü vurgulamaktadır çünkü 1980'li yılların sonuna kadar sadece askeri alanda ele alınan güvenlik konusunun içine Kopenhag Okulu ile birlikte çeşitli sektörlerin yanı sıra göç olgusu da eklenmiştir. Bu bağlamda Radikal Sağ partilerin güvenlik ekseninde göç karşıtı söylemlerini incelerken Kopenhag Okulu ve geliştirmiş olduğu güvenikleştirme yaklaşımı bu çalışmaya önemli bir katkı sağlayacaktır.

Güvenikleştirme kavramını daha iyi anlayabilmek adına Waever ve Buzan'ın tanımlamalarına göz atmanın faydalı olacağı düşünülmektedir. Buna göre Buzan'ın tanımlamasında güvenikleştirme:

“Bir siyasi toplulukta bir şeyin ya da bir konunun değerli olarak kabul edilen bir referans öznenin varlığına yönelik bir tehdit olarak kabul edilecek şekilde kurgulanması ve bu tehdide karşı acil ve olağandışı önlemler alınması çağrısında bulunmayı sağlayan kurgulanmış başarılı bir söz edimi ve buna bağlı olarak kazanılan bir meşruiyet sürecidir” (Buzan ve Waever, 2003: 491).

Daha anlaşılır bir şekilde güvenikleştirmeyi, belirlenmiş bir konunun politikanın kuralları dışına çıkarılması ve özel ya da politika üstü bir mesele haline getirilmesi olarak tanımlayabiliriz (Balcı ve Kardaş, 2012: 416). Buzan incelendiğinde güvenikleştirmeyi bir spektrum yardımıyla açıkladığı görülecektir. Yani kamusal alandaki sorunlar, politikleşmiş, politikleşmemiş ve güvenikleştirilmiş sorunlar olmak üzere üç kategoriye ayrılmaktadır. Buna göre, devletin ilgi alanına girmeyen, ayrıca bir tartışma gerektirmeyen (politize edilmemiş), kamusal politikanın parçası olan ve hükümet tarafından karar almayı gerektiren (politize edilmiş), konunun tehdit olarak sunulması ve acil tedbirler gerektirmesi (güvenikleştirilmiş), şeklinde sınıflandırılabilir (Ağır, 2013: 57). Güvenikleştirme, değerli kabul edilen bir özneye yönelik belirli bir tehdidin inşası ve buna mukabil alınan tedbirleri ifade etmek için kullanılan yöntem şeklinde açıklanmaktadır. Bunun tam tersi güvenliksizleştirme veya güvenlik dışılaştırma, önceleri tehdit sayılan bir konunun artık bu şekilde tanımlanmaması üzerine kurulmuştur (Aydın, 2013: 25). Anlaşılacağı üzere güvenikleştirmenin tanımlama ve mobilizasyon olmak üzere iki aşaması söz konusudur.

Güvenikleştirme eylemi ile bir konu tehdit olarak gösterilirken diğer pek çok konuya göre mutlak öncelik kazanmaktadır. Bu konu çözüme kavuşturulamaz ise diğer her şey anlamını yitirecek derece de önemlidir. Böylece ilgili aktörler konuyu olağanüstü araçlar kullanarak çözme meşruiyetini elde eder. Güvenikleştirme unsurunu ortaya çıkaran aktör, bilinçli olarak, olağanüstü tedbirler kullanmak istediği konuları güvenlik sorunu ilan eder ve böylece konunun aciliyetini belirtmiş olur. Dolayısıyla tehdit olarak sunduğu bu problemi çözmek için tüm tedbirleri kullanmayı talep etmektedir (Baysal ve Lüleci, 2011: 76). Yukarıdan da anlaşılacağı üzere güvenikleştirme eylemi siyasilerin söyleyiş ve yorumlarına oldukça açıktır.

Güvenikleştirmenin başarılı olabilmesi için gerekli üç bileşen söz konusudur. Bunlar; tehditlerin varlığı, acil müdahale ve kuralların çiğnenmesi sonucu birimler arasındaki etkileşim üzerindeki etkidir. Başarılı bir güvenikleştirmenin olmazsa olmazlarından biri de dinleyicilerin hâlihazırdaki konuyu tehdit olarak ya da güvenlik

sorunu olarak algılayıp kabul etmesidir (Çapat, 2008: 12). Dinleyicinin güvenikleştirme hamlesini kabul etmiş olması başarılı güvenikleştirme noktasında önemli bir koşulken, kabul etmeme hali ya da yeterince tanımlanmama hali ise bazı problemleri gündeme getirmektedir. Daha açık bir ifade ile yapılacak analizler yetersiz kalmaktadır. Buzan bu durumu “*Bir şeyi, bir başvuruyu nesnesine yönelik varoluşsal bir tehdit olarak sunma şeklini alan söylem, kendi başına güvenikleştirme yaratmaz.*” şeklinde tanımlamıştır (Buzan vd., 1998: 25). Buna bağlı olarak sürecin başarılı işleyebilmesi için hedef kitlenin tehdit söylemini kabul etmesi şarttır denilebilir. Başarılı bir güvenikleştirme de bu kabul ile sağlanmaktadır.

A. Güvenikleştirmenin Öğeleri

Kopenhag Okulu yazarlarının öne sürdüğü fikre göre, güvenikleştirme sürecinin önemli bileşenleri üç kısımdan oluşmaktadır. Bunlar: referans nesnesi, güvenikleştirici aktör ve işlevsel aktördür (Mandacı ve Özerim, 2013: 108). Öğeleri açıklamadan önce güvenikleştirme sürecinin oluşumu kısaca açıklanacaktır; ilk adım, meselenin aktörlerle devletin bekası için bir tehdit olarak algılanması ile başlar ve bu sebeple soruna öncelik tanınır. Bunun ardından bu tehdit unsurunun halk/kitle tarafından kabul görmesi gerekmektedir. Çünkü mesele halk tarafından kabul gördüğü takdirde güvenlik meselesi haline gelecektir. Şayet öncelik verilmiş bu sorun devlet tarafından güvenlik problemi olarak tanımlanırsa devlet, bu sorunla mücadele etmek için kendisine özel haklar tayin eder. Bilindiği üzere bu süreç söylemsel ve siyasaldır. Bu sürecin ardından devlet, sorunu bertaraf etmek için olağanüstü yöntemlere başvurur ve mücadele konusunda kitleyi de ikna ederse burada güvenikleştirme süreci oluşmuş demektir (Küçüksoğak, 2012: 206). Anlaşılabacağı üzere güvenikleştirme sürecinin olmazsa olmazı tehdit olarak tanımlanan unsurun halk/kitle tarafından kabul görmesidir.

Güvenikleştirmenin ilk ögesi referans nesnesidir. Referans nesnesi, denildiğinde güvenlik tehdidinin hedef aldığı nesne ifade edilmektedir. Varoluşsal olarak tehdit altında olduğu varsayılan ve hayatta kalması zorunlu olan şeye referans nesnesi denir (Rıdha, 2018: 20). Güvenikleştirme eyleminin ikinci ögesi, o eylemi gerçekleştirecek olan aktör yani güvenikleştirici aktördür. Güvenikleştirici aktör, güvenlik söz-edimini gerçekleştiren kişi ya da gruplara verilen isimdir. Bu rolün sahiplerini, siyasi liderler, bürokratlar, hükümetler, baskı grupları şeklinde sıralamak mümkündür (Saridoğan, 2018: 14). Waever’a göre güvenlik, özellikli bir konumdan, kurumsal bir ses ile seçkinler tarafından dile getirilir (Kaliber, 2005: 38). Okulun araştırmacıları tarafından belirlenen son öge işlevsel aktörlerdir. Güvenikleştirme eyleminin gerçekleştiği sektöre göre değişiklik gösteren bu aktör, Buzan tarafından; referans nesnesi ya da güvenikleştirici aktör olmadan da güvenlik alanındaki kararları önemli derece de etkileyen bir öge olarak tanımlanmıştır (Aktaş, 2011: 15).

B. Güvenlik-Dışlaştırma

Problemleri güvenlik alanından çıkararak normal siyaset alanına dâhil etme işlemi olarak tanımlanan güvenlik-dışlaştırma eylemi okul mensuplarınca daha iyi bir seçim olarak görülmektedir. Böylece bu seçim beraberinde işbirliği ve diyalogu dolayısıyla da sorunların çözümünü getirecektir (Ağır, 2013: 60). Söz konusu güvenlik-dışlaştırmanın gerçekleşebilmesi için Waever ve Huysmans’a göre, üç yol vardır. Bunlar: önleyici ve nesnel strateji, yapısalcı strateji ve yapıbozumcu stratejidir (Şemşit, 2010: 54). Normal politikalar ile çözülemeyecek tehditlerin üst siyasete taşınması şeklinde ifade edilen güvenikleştirme eyleminin tam tersi olan güvenlik-dışlaştırma, tehdit unsurlarına gerekli çözüm yollarını normal siyaset içerisinde aramaktadır.

Buradan anlaşılacağı üzere Kopenhag Okulu yazarlarına göre güvenikleştirme eylemi, çoğu zaman kaçınılması gereken bir durumu ifade eder (Baysal ve Lüleci, 2011: 84). Bu durum “normal siyasetin başarısız olması” şeklinde tanımlanırken “daha az güvenlik, daha çok siyaset” sloganı tercih edilmektedir. Okulun mensuplarına göre, bir olaya güvenlik bakış açısı ile yaklaşmak bazı problemleri de beraberinde getirecektir. Bazı siyasal hakların askıya alınması gibi uygulamalar buna örnek gösterilebilir. Bu sebeple Waever, bazı konuların güvenlik gündeminden çıkarılmasını savunmakta ve bunu güvenlik-dışlaştırma olarak tanımlamaktadır (Şemşit, 2010: 53). Ole Waever, 1995 yılında yayınladığı çalışmasında okul mensuplarınca kabul edilen güvenlik-dışlaştırma kavramını şöyle açıklamaktadır, “Tehditleri meydan okumaya ve güvenliği de siyasete çevirerek, Batı’nın yumuşama yanlısı aktörleri Doğu’daki elitleri güvenlik teriminin kullanılmasını ve uygulanmasını engellemeye ve açık bir şekilde siyasi tartışmaya yer açmaya çalıştılar.” Buradan anlaşılacağı üzere Kopenhag Okulu güvenlik-dışlaştırma durumunu olağan bir durum olarak ele almaktadır (Baysal ve Lüleci, 2011: 84). Bu çerçevede söz konusu kavram, güvenikleştirmenin antitezi olarak görülmelidir (Kurt, 2017: 5).

İlk bölümde yapılan açıklamalar doğrultusunda, Avrupa’da radikal sağ partilerin gerçekleştirmiş olduğu göç karşıtı politikaların ve göçün güvenlik eksenine taşınması sürecinin, güvenikleştirme yaklaşımı ile

açıklanabileceği düşünülmektedir. Çünkü güvenlikleştirme yaklaşımının sunduğu inşacı bakış açısı göçün sağ partiler tarafından bir güvenlik meselesi haline getirilme sürecini açıklayabilecek potansiyele sahiptir. Aynı zamanda bu yaklaşım, soğuk savaşın sona ermesinin ardından yeniden tanımlanan güvenlik kavramı içerisinde göçü uygun şekilde konumlandıran bir perspektif sunmaktadır.

Çizilen bu çerçeve doğrultusunda makalenin ikinci bölümünde Avrupa’da güvenlikleştirme konusu olarak göç incelenecektir. Geniş literatür çalışmaları temel alınarak Avrupa’da göç konusunun neden ve nasıl güvenlikleştirme sürecine dahil olduğu üzerinde durulacaktır.

III. AVRUPA BİRLİĞİ’NDE GÖÇÜN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ

21. yüzyıl Avrupa’sını sosyal, politik ve ekonomik yönden değiştiren etkenlerden biri uluslararası göç hareketleridir. Bu konu Avrupa’daki her ülkeyi etkilemiştir. Ülke politikalarına da yansıyan bu fenomen, ulusal çapta olduğu kadar uluslararası alanda da en önemli ve tartışmalı konulardan biri haline gelmiştir (Ihlamur-Öner & Öner, 2016, s. 13). Bu bağlamda göçe dair artan oranlar, göç alan ülkelerde kimlik ve vatandaşlık gibi unsurlara tehdit olarak görülmekte bu sebeple de bu unsurların yeniden tanımlanması ihtiyacını doğurmaktadır (Giddens, 2005: 258).

Arap halklarının özgürlük, demokrasi ve insan hakları taleplerinden ortaya çıkmış olan Arap baharı hareketleri sonrasında Ortadoğu’da başlayan çatışma süreci, Suriye savaşı, kuzey Afrika ülkelerindeki çatışmalar Avrupa’nın göç pratiğini Avrupa’nın göç ve göçmen krizine çevirmiştir (Barber, 2016). Bu doğrultuda 21. yüzyıl ile beraber göç politikasında yaşanan değişimler sonucu Avrupa’da göç ve göçmen krizinin meydana geldiği anlaşılmaktadır.

Buzan, Waever ve Wilde tarafından toplumsal güvenlik konusuna giren en temel hususlardan biri göç olarak belirtilmiştir. Bu çerçevede, göçün güvenlik alanında şu şekilde oluştuğu ifade edilmektedir: *X toplumu Y toplumunun saldırılarıyla istila edilmektedir. X toplumu aynı kalamayacaktır; çünkü diğerleri halkı yeniden dizayn edeceklerdir. X kimliği, nüfusun kompozisyonundaki farklılaşma ile değişecektir* (Buzan vd., 1998: 121). Bu ifadeye bakıldığında istila, diğerleri ve kimlik gibi unsurların farklı aktörler tarafından sıkça dile getirildiği görülebilmektedir (Özerim, 2014: 16). Ancak Avrupa’da bulunan çeşitli göç karşıtı grup ve partiler, göçü güvenlikleştirirken bu söylemlerin ötesinde bir dil kullanmaktadır. Aynı kalamayacak olan X toplumunun özelliklerinin başında “dil” gelmektedir. Dil varlığımızın var olmasını, ortaya çıkmasını, keşfedilmesini dolayısıyla sürdürülmesini sağlayan şeydir. Durum böyleyken Y toplumunun saldırıları sonucu başta dil parçalanmakta, bölünmekte ve karanlıkta kalmaktadır (Chambers, 2014: 186-187).

İlk kısımda kuramsal bir bütünlük kapsamında vurgulanan güvenlikleştirmenin “çerçeveleme” (framing) süreci, göç mevzusunda da bulunmaktadır. Huysmans’a göre, güvenlikleştirme ve göç birbiriyle alakalı ardışık iki dönem içinde gerçekleşmektedir (Huysmans, 2006: 51): (i) İlk olarak göç, bir siyasi grubun bağımsız kimliğini ve fonksiyonel yapısını tehdit eden olay ve gelişmelere dönüştürülmektedir; (ii) ikincisi ise güvenlikleştirme süreci, göçün siyasi bütünlüğü olan toplumu tehdit etmektedir (Huysmans, 2006: 51). Bu bağlamda 1990’lı yıllarla beraber göçün güvenlik alanındaki çalışmalar içine girmesi beklenmeyen bir durumdur (Huysmans, 2006: 16). Zira göç konusu 1990’lı yıllara kadar sadece insani müdahale gerektiren bir husus olarak görülmüştür. Buna karşın Kopenhag Ekolü ise güvenliği, siyasallaştırmanın karşısında tanımlamıştır (McDonald, 2008: 70). Bundan dolayı göçün güvenlik kapsamında incelenmesi, normal siyaset sınırlarının ve tedbirlerinin dışında bir girişimi gerektirmektedir. Bu girişimin nedenleri arasında ulusal birlik, milli kimlik ve egemenlik olabileceği gibi bireysel sebepler de olabilir. Bundan dolayı güvenliği tanımlarken görülen birey odaklı yaklaşımın tesirleri, göçü güvenlikleştiren tanımlamalarda da görülür. Bu bağlamda göçün ve göçmenlerin ulus devletin egemenlik, milli birlik ve kimlik gibi değerlerine olan etkisi yanında ekonomik ve sosyal güvenliğe de etkileri değerlendirilmeye başlanmıştır. Göçmen işgücünün vatandaşların çalıştırılmasına, iktisadi alanına ve sosyal hayatına tehlike yaratıp yaratmadığı da tartışılmaya başlanmıştır (Metev, 2016: 4). Buzan, Waever ve Wilde da aynı şekilde toplumsal güvenlik çerçevesindeki tehlikelere yine toplumun kendisinin cevap verebileceğini veya hükümet seviyesine aktarılacağını belirtmektedirler (Buzan vd., 1998: 122). Göç mevzusunda siyasi alana geçiş dönemi, yeni kanunların çıkması veya sınırda yapılan kontroller ile ifade edilmektedir. Bundan dolayı göç mevzusunda güvenlikleştirmenin farklı birimler arasında bir yapı teşkil ettiği söylenebilir.

Yeni güvenlik anlayışında göç, bir tehlike olarak görülmektedir (Rumelili ve Karadağ, 2017: 73). Buna örnek olarak McDonald, göçün geleneksel güvenlik anlayışından yeni güvenlik anlayışına geçişine 11 Eylül saldırıları sonrasındaki dönemi örnek vermektedir. Bu dönemden sonra iltica edenlere ve göçmenlere sınırlar kapatılmıştır (McDonald, 2008: 70). Günümüzde göç mevzusunu güvenlik mevzusu olarak gören yaklaşımlar,

yalnızca sınır güvenliği ve iç politikalarda değil, ikamet, iş izni, sosyal yardımla alakalı yapılan düzenlemelerde de izlenmektedir. Yani bu konularda artık güvenlik mekanizmasının bir unsuru haline gelmiştir (Huysmans, 2000: 759). Bu doğrultuda yeni güvenlik anlayışı ile birlikte göç ciddi anlamda tehlike arz etmeye başlamış olup, toplumsal yaşamı ilgilendiren her nokta güvenlik konusu olarak değerlendirilmeye alınmıştır.

Yukarıda ifade edildiği gibi güvenikleştirme sürecinin diğer bir parçası da toplumların kimlikleri, yapısı ve tarihsel açıdan gelişimleridir. Bu açıdan Buzan, Waever ve Wilde'nin farklı toplumların farklı hassasiyetlerde olduğu ve eğer kimlik, mesafe gibi hususlar üzerine konumlandırıldıysa az sayıda yabancı katılım olması durumunda bile sorun çıkabileceğine dair tespitleri bulunmaktadır (Buzan vd., 1998: 124). Etkin güvenikleştirme sürecinin bir parçası olan Kopenhag Ekolü tarafından "dinleyici" (audience) olarak isimlendirilen toplumun bulunduğu şartlar göçü bir güvenlik mevzusuna dönüştürmede etkilidir. Örneğin 11 Eylül gibi terör saldırıları veya Avrupa'da yaşanan ekonomik kriz dinleyiciyi teşvik eden şartlar ortaya çıkarmıştır.

Göç konusu tarihsel olarak incelendiğinde aslında insan tarihiyle eşdeğerdir. "Göçler Çağı" adlı çalışmalarında Castles ve Miller konuyla ilgili şu şekilde ifadelerde bulunmaktadır:

Kitlesel göçler, dünya pazarının büyümesi, sömürgecilik faaliyetleri ve sanayileşme gibi gelişmelerde çok önemli faktör olmuştur. Ancak uluslararası göç, hiçbir dönemde bu kadar görünür olmamıştır. Daha önce göç mevzularına siyasetçiler tarafından önem verilmemişti. Uluslararası göç, hiçbir zaman ulusal ve küresel manada çatışma ve düzensizlikle bu kadar ilişkilendirilmemiştir (Miller ve Castles, 2008: 405).

Bu bağlamda göçün yeni bir konu olmadığı anlaşılmaktadır. Ama göçün siyasallaşması ve güvenikleştirilmesi yeni bir tecrübedir. Bu çerçevede iltica ve göç mevzularında bir güvenikleştirme mevcuttur. Göç konusu 21. yüzyılda Avrupa'da en önemli güvenlik konularından biri olmuştur. Bunda medya, kamuoyu ve hükümetlerin etkisi olmuştur (Buonfino, 2004: 23-24). Huysmans'a göre ise güvenlikle alakalı ifadeler ve güvenlik teknolojisindeki gelişmeler göç politikalarını etkilemiştir (Huymans, 2000: 756). Örneğin 1985 Schengen Anlaşması'nı imzalayanlar göçle terörizmi ilişkilendirmektedir. Fakat Avrupa'da göçün güvenikleştirilmesinde yalnızca 11 Eylül'ü ve sonrasında Avrupa'da meydana gelen saldırıları dikkate almak eksik olacaktır. Tabi ki 11 Eylül saldırıları göç konusunda güvenliği önemli hale getirmiştir. Bu olaydan sonra ABD'de Göç Servisi, milli güvenlik sistemine bağlı bir bölüm olmuştur. 2004 Madrid saldırısı, 2004 yılında Hollandalı yönetmen Theo Van Gogh'un öldürülmesi, Kasım 2005'te Fransa'da çıkan isyanlar gibi olaylar etki alanını büyümüştür (Özerim, 2012: 60). Ancak Castles ve Miller göçün güvenlikle alakalı incelenmesinin sebebini 11 Eylül'den önce meydana gelen olaylarla da ilişkilendirmektedir (Miller ve Castles, 2008: 394). Onlar, Almanya'da yaşayan ve PKK ile bağlantısı olan Kürt göçmenlerin Almanya'da gerçekleştirdikleri eylemleri göç ve güvenlik arasındaki ilişkiyi tespit etmede önemli olaylar olarak değerlendirmektedirler. Diğer bir örnek Fransa'nın Cezayir hükümetine yardım etmesi sonucu İslami grupların saldırılarının Fransa'ya yayılması, hatta 1995 yılında Paris'te yaşanan bombalama olaylarıdır. Bu olaylardan sonra Fransız hükümeti Kuzey Afrika'da kontrolleri sıkılaştırmıştır (Shapiro ve Suzan, 2003: 75). Dolayısıyla terör, göç ve güvenlik ilişkisi yalnızca 11 Eylül saldırıları veya Avrupa'daki diğer saldırılarla oluşmamıştır. Bu olaylar sürecin halkalarından biridir.

Avrupa'da göçün bir güvenlik konusuna dönüşmesini iki boyutlu (iki analiz düzeyli) olarak inceleyebiliriz. Birinci boyut, ulus devlet seviyesindeki süreci kapsar. İkincisi ise ulusüstü, AB düzeyi süreci olarak devam etmektedir. Çünkü 1990'lı yıllara kadar göç konusu ulusal düzeyde incelenirken daha sonrasında göç politikaları da Avrupalılaştırmıştır (Munster, 2009: 2). Üye devletlerden farklı olarak, AB'nin resmi görüşüne göre yalnızca yasadışı göç, güvenlik ve terör ile ilişkilidir. Komisyon göç kavramını, 2003, 2004, 2006 ve 2007 İletişim Bölgeleri'nde yasadışı göç/göçmen ifadeleri ile bağdaştırırken 2010, 2011, 2012 ve 2015 belgelerinde düzensiz göç/göçmen ifadesinin yer aldığını görmekteyiz (Kılıç, 2018: 9).

Bu kapsamda önemli olan husus, göçün yalnızca insani ve ekonomik açıdan değil güvenlik açısından da değerlendirilmesi gerektiğidir. Bu bağlamda güvenlik birimlerinin, Avrupa güvenlik bölgesinde göç konusuna nasıl baktığı önemlidir. Genelde suç ve terör konularıyla ilişkilendirilse de yine de sorgulanması gerekmektedir. Avrupa güvenlik alanının söylemlerinde askeri tehditlerden daha fazla toplumdaki refah düzeyi, sosyal ve ekonomik bütünlük söylemlerine rastlarız. Bu da Avrupa bütünlüşme sürecinde geleneksel tanımdan farklı bir güvenlik tanımını işaret eder. Dolayısıyla asıl aktörler, askerler ve liderler değil, iç güvenlik ve kamu düzenini etkileyenlerdir (Munster, 2009: 17). Buradan anlaşılacağı üzere geleneksel tanımdan farklı olarak ifade edilen yeni güvenlik tanımını ile asıl önemli olan iç güvenlik ve kamu düzeni şeklinde ifade edilmiştir.

Bunların yanında, göçün Avrupa'da güvenikleştirilmesinde önemli unsurlardan biri de aktörlerdir. Bu açıdan bakıldığında yalnızca siyasi ve toplumsal yapılarda, göç akımlarında değişen koşullara odaklanmak, göç

konusunu güvenlik alanında değerlendirmeye yetmemektedir. Bunun yanında farklı aktörler de gereklidir. Bigo'ya göre bu şekilde güvenlik esaslı söylemin görünürlüğüünün artmasının sebebi, tehditlerin artmasından ziyade aktörlerin alana sürdükleri tehditlerin artmasıdır (Bigo, 2008: 63). Buradaki önemli olan nokta tehditlerin kendi kendine geliyor gibi görülmesi fakat aktör ve örgütlerin rolünün dikkate alınmamasıdır. Dolayısıyla, aynı zamanda tehditlerin oluştuğunu yok saymak ve bu tehditleri değerlendiren aktörleri devre dışı bırakmaktır. Bu kapsamda Avrupa'da göçün güvenleştirilmesinde aktör sayısı fazladır. Bu konuda rol oynayanlar arasında siyasi partiler, medya, ulusal hükümetler, bireyler ve Avrupa'daki ulus aşırı adli iletişim ağları sayılabilir (Huymans, 2000: 758). Bu süreç sonunda Avrupa'da göç konusundaki söylemler 1980 ve 1990'lı yıllarda göç ve iltica konularındaki ortak çalışmalarda kendini göstermiştir. Örneğin iltica başvuruları incelenirken söylenen "güvenli orijin ülke" (safe country of origin) ve "güvenli üçüncü ülke" (safe third country) gibi kavramlar bunun bir yansımasıdır (Uçarer, 2001: 293). Bigo'nun ifade ettiği şekilde, tehditlerin artmasından ziyade aktörlerin tehdit söylemleri artmıştır. Kendi kendine geliştiği düşünülen tehditler aslında aktörlerin istekleri ve amaçları doğrultusunda şekillenmektedir. Ve bunu medya, siyasi partiler, ulusal hükümetler aracılığı ile gerçekleştirmektedirler.

Sonuç olarak çok aktörlü güvenleştirme süreci, Avrupa kamuoyunda yer edinmeye başlamıştır. Örneğin, Eurobarometer bu konu hakkında kamuoyu araştırması yapmıştır (Eurobarometer, 2011). Buna göre göç, Avrupa'da toplumun ilgilendiği beş temel konudan biri haline gelmiştir. Ayrıca Avrupa'nın şu anda karşılaştığı en önemli sorun nedir? sorusuna verilen cevapların en başında göç gelmektedir. İktisadi durum, işsizlik ve enflasyon konularına artık göç konusu dahil olmuştur. Yani göç konusu artık Avrupa'da bir sorun olarak kabul edilmektedir. Avrupa Birliği, geleneksel güvenlik anlayışıyla bölgesel bir bütünleşme olarak kurulmuştur (Balkır, 2010: 33). Ancak zamanla bu bütünleşmeye eklenen politikaların kapsamı genişlemiştir. Ayrıca güvenlik anlayışında da değişimler meydana gelmiştir. Tüm bu hususlar birliğin güvenlik anlayışını da değiştirmiştir. Dolayısıyla, göçün güvenleştirilmesi, bu değişim ve dönüşümlerinde bir sonucu olmuştur.

Tüm bu veriler ışığında AB'nin göç paradigmasını bir güvenleştirme unsuru olarak kullandığı ve bu kullanımın kendi içinde tartışmayı bekleyen birçok yönünün olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu tartışmaları ise Avrupa içindeki siyasi partiler etrafında kümelenen düşünceler beslemektedir. Makalenin bundan sonraki bölümünde bu partilerden ikisi seçilerek Avrupa'daki göç kavramının hangi boyutlarda güvenleştirildiği ortaya konmaya çalışılacaktır.

IV. AVRUPA'DA AŞIRI SAĞCI SÖYLEME DAYALI FPÖ ve PVV PARTİLERİNİN İNCELENMESİ

Makalenin bu bölümünde Avrupa genelinde son yıllarda dikkatleri üzerine çeken, seçimlerde ciddi oy kazanarak iktidara ortak olan ve ulusal politikalara yön vermeyi başaran Avusturya'daki FPÖ ve Hollanda'daki PVV partilerinin aşırı sağcı ve radikal milliyetçi söylemleri güvenleştirme ve güvenlik dışlaştırma bağlamında incelenmiştir. Söz konusu partilerin yükselmesi ve destek bulmalarında etkisi olan sosyal gelişmelerin başında aşırı sağa yönelerek Avrupa'daki her türden muhalefetin merkezi haline gelmeleridir denilebilir. Aşırı sağcı partiler, Avrupa içinden ve kendi ülkelerinden aldıkları tepki kadar destek de görmektedirler. Konuya geçmeden önce kökeni uzun bir geçmişe dayanan göçmen karşıtlığı üzerinde bir kaç tespitin aktarılmasında fayda görülmektedir.

Birincisi; geçmişte iş gücü olarak gelip yerleşen göçmenler, ikinci ve üçüncü nesile ulaşmış durumda olup yaşadıkları toplumda haklarını yüksek sesle talep etmektedir. Bu da Avrupa genelinde daralan ekonomik olanaklar karşısında paylaşım sorunları yaşanmasına neden olmuş, "öteki" ne yönelik bir tepkiyi gündeme getirmiştir.

İkincisi; Avrupa'daki barış ve istikrar ortamının Ortadoğu'daki karışıklıktan etkilenmesi ve buna karşı çıkanların genel olarak göçmenleri sorumlu tutmasıdır. Ayrıca 2010 sonrası başlayan göç dalgasının yarattığı hoşnutsuzluk ve kalıcı çözüm bulunamayışı sorunları derinleştirmektedir.

Üçüncüsü; terör olaylarının arkasında Müslüman göçmenlerin bulunduğu ve bu olayların göçmenlerce desteklendiği iddiaları ve algısının artık kabul görmeye başlaması aşırı sağcı beslemektedir.

Anılan üç olgunun sonuçları Avrupa'nın pek çok ülkesinde aşırı sağcı partilerin güçlenmesine yol açmış, FPÖ ve PVV gibi marjinal toplulukların yükselmesinde itici etki yaratmıştır. Yapılan açıklamalardan hareketle makalenin devamında; Avrupa'da Aşırı Sağın Göç ve Güvenleştirme Üzerinden Yükselişi, Avrupa'da Aşırı Sağ ve PRSP'ler, Avrupa'da Avroseptisizm, Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ), Hollanda Özgürlük Partisi (PVV) hakkında açıklamalar yapılmıştır.

İrkçilik ve ötekileştirme, milliyetçilik üzerinden kendilerini konumlayan aşırı sağcı partilerin güvenlikleştirme söylemlerinde ilk sıralara yerleşmiştir. Zaman zaman nefret söylemine dönüşen bu tutumun hedefi; genetik kökenden ziyade, Avrupa ortak kimliğine adapte olmayı başaramamış ya da buna direnç gösteren göçmenlerdir (Erdenir, 2005: 33). Başka bir deyişle etnik milliyetçilikten ziyade ortak kimliğe entegre olmamış/olamamış göçmen topluluklar aşırı sağın hedefi haline gelmiştir.

Göçmenler üzerinden sürdürülen bu tutum Avrupa genelinde “İslamofobi” semiyotiği ile beslenerek yabancı düşmanlığına dönüşürken, göçmenler terörle ve şiddetle ilintilendirilerek, aşırı sağcı yeni bir karşıtlık ideolojisi yükselmeye başlamıştır denilebilir. Diğer yandan göçmen karşıtlığı söylemi üzerinden marjinal siyasetçilerin kendilerine taban oluşturmak üzere istismar ettikleri durum, Avrupa genelinde yakın dönemde yaşanan gelişmelerle birleşince (11 Eylül, Londra ve Madrid terör saldırıları, Hollanda’daki T. V. Goh’un öldürülmesi, 2008 ekonomik krizi ve ardından gelen süreç, Brexit vb.) entik, ırkçı ve ayrımcı söylemler için ivme kazandırıcı olmuştur.

Aşırı sağın fobik söylemlerinden beslenen göçmen karşıtlığı, zaman içerisinde Birlik üyesi devletlerin ulusal düzeyde güvenlik tehdidi olarak güvenlikleştirici unsurlarından birine dönüşmüştür. Bu dönüşümde etkili olan aşırı sağcılar, küçük yapılar ya da topluluklar değil, aksine kendilerini ulusal kimlik ve toplumsal güvenliğin savunucuları olarak gören ve göçmenleri çok yönlü toplumsal bir tehdit olarak kabul eden siyasi elitlerdir. Nitekim Mudde’a göre Avrupa’daki aşırı sağ, 2010’dan sonra göçle ilgili güvenlik söylemlerinin inşası ve yeniden tanımlanmasında önemli bir rol oynamaya başlamıştır. Bununla birlikte aşırı sağcıların hedefinde ve söylemlerinin merkezinde daha çok Müslümanlar yer almaktadır (Mudde, 2012: 7-9). Dolayısı ile aşırı sağcıların “karşı” çıktığı şeyin İslam mı, göçmen mi? sorusuna cevap vermek ise oldukça güçleşmiş, “İslam karşıtlığı” ile “göçmen karşıtlığı” arasındaki fark oldukça belirsiz hale gelmiştir denilebilir.

Avrupa’daki aşırı sağcı partilerin oy artışları ve söylem profillerinin anlaşılabilmesinde yapılan bazı araştırmalar bu konuya ışık tutmaktadır. Bohman ve Hjerm tarafından 2002 ve 2012 yılları arasında yapılan ve altı Avrupa üyesi ülkeyi kapsayan araştırmada, aşırı sağ partilerin oy potansiyellerinin yükselişinde göçmen karşıtı politikalarının ve söylemlerinin doğrudan etkili olmadığı ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda Avrupa ülkelerinde radikal sağ partilerin başarısı ile bunların göçmen karşıtlığı arasındaki ilişki artışıyla ya da sağ partilerin buna dönük söylemlerinin yoğunluğuyla paralellik göstermemektedir. Aşırı sağcı partilerin kendi toplumlarının homojen yapısını muhafaza etmek, dış unsurların tehditlerine karşı savunmacı tutum göstermek ve bunlar için de gerektiğinde katı tutumlu politikaların uygulanmasını savunması oy artışlarının temel nedeni olarak bulgulanmıştır (Bohman ve Hjerm, 2016: 1732-1733).

Aynı araştırmacıların 2016 yılında yaptığı bir diğer araştırmanın sonuçlarına bakıldığında bu önerme desteklenmektedir. Nitekim Almanya’da aşırı sağcı AfD’nin, 2015 yılından itibaren gerçekleştirdiği göçe yönelik güvenlikleştirici söylemlerle ve parti politikalarıyla aşırı sağcı taban hareketlerini de arkasına alarak önemli bir seçim başarısı elde ettiği tespit edilmiştir. Her iki araştırma birlikte değerlendirildiğinde, 2010-2012 öncesinde aşırı sağın kendi toplumlarının homojen yapısını muhafaza etmek üzere söylem geliştirdiği ve bu şekilde örtülü/dolaylı şekilde göçmenler üzerinden destek bulduğu ifade edilebilir.

11 Eylül’den sonra yükselişe geçen ve bahsi geçen göçmen karşıtlığı, aslında 1970’li yıllara kadar uzanmaktadır. Birlik genelinde göçmen karşıtlığının (İslamofobi de dahil) ve aşırı sağın asıl yükselişi ise 20 Ekim 2014’den sonra lokal topluluklar halinde bir araya gelerek protesto ve gösteriler yapan PEDIGA (Atikan, 2014: 53) ile simgeleşmeye başlamıştır. Almanya’da Dresden’den başlayan PEDIGA (Batının İslamlaşmasına Karşı Yurtsever Avrupalılar) ve benzer çizgide hareket eden marjinal grupların fikirleri, zamanla Birlik geneline yayılmış ve zaman zaman ciddi destek bulmuşlardır. Bu gruplar, Almanya çıkışlı olsa da Avrupa genelinde göç ve mülteci politikalarını sert ifadelerle eleştirmişlerdir. Başlangıçta grubun üye sayısı 250 iken 2015 Ocak ayında bu rakam 18 bini geçmiş (Hille, 2015; www.pi-news.net, 2015; www.wdr5.de, 2015; Alkan, 2016: 279), diğer şehir ve ülkelere yayılmaya başlamıştır.

A. Avrupa’da Avroseptisizm

Avrupa’daki göç ve güvenlikleştirme konusunu siyasal alana taşıyan “Popülist Radikal Sağ Partiler (PRSP)⁴”, alımlayıcı kitle ile olan ilişkilerini ve güvenlikleştirme söylemlerinin kendileri açısından yeniden

⁴ Orijinal kullanımı: Populist Radical Right Parties (PRRP) olup bundan sonra Türkçe kısaltması olan PRSP kullanılacaktır.

tanımlanmasına neden olmuştur. Bu yeni durumu klasik güvenlikleştirme kavramı içerisinde tam olarak karşılamak zor olduğundan PRSP'leri için geliştirilen "Avroseptisizm" (Eurosepticism) kavramını kullanmak yerinde olacaktır. Bu şekilde; terminolojide Avrupa'nın PRSP'leri için tamlama şeklinde kullanılan; "göçmen karşıtlığı, etnik milliyetçi politika, popülist yaklaşım, ırkçı tutum vb." gibi kavramlar bir araya getirilerek tek bir terimle ifade edilebilecektir.

Avroseptisizm kavramı ise; Avrupa şüpheciligi olarak da ifade edilebildiği gibi Avrupa Birliği (Avrupa) ve Avrupa Entegrasyonuna yöneltilen bir eleştiridir. Bu görüşü savunanlar Avroseptik (Euroseptic) olarak nitelenmektedir (Verney 2011: 5; Aras 2015: 27). Kavramın, Avrupa Birliği genelinde aşırı sağcı partilerin söylemlerini desteklemek ve taraflar kitlesini genişletmek amacıyla "şüphe", "tehdit", "karşıtlık", "savunma" gibi diğer kavramlara atıfla göçmen karşıtı söylemlerini inşa ettikleri zemini betimlemek üzere üretildiği ifade edilebilir.

Avroseptisizm çok yönlü söylem ve kanallardan beslenerek etnik milliyetçiliğe odaklanmaktadır. Onların bu tutumu popülerliklerinin artmasında başlıca nedendir. Nitekim Avroseptik siyasi partiler, Avrupa ülkelerinde yapılan ulusal seçimlerde ve Avrupa Parlamentosu'ndaki seçimlerde özellikle son on yıllık dönemde, salt göçmen karşıtlığından yola çıkarak; ekonomi, uluslararası ilişkiler, sosyal düzenleme, refah, göç yönetimi ve savunma gibi alanlara uzanan genişletilmiş bir söylemle siyasal alanda derinleşmeye gitmişlerdir (Davis ve Deole, 2017: 10). Bu da PRSP'lerin önceki yıllara göre çok daha fazla oy almasında belirleyici olmuştur. PRSP'ler, Avroseptiklerin giderek artan sempatisi sayesinde hem kendi ülkelerinde hem de Birlik nezdinde son birkaç yılda, Avrupa hükümetlerinde tek başına ya da koalisyon ortağı durumunda iktidara gelmiştir (Röth vd., 2018: 327). Birlik genelindeki en büyük/güçlü sekiz partiden altısı PRSP olmuştur.

Yerel düzeyde başlayan aşırı sağcı hareketlerin PRSP'lere dönüşerek Avrupa Parlamentosu içerisinde de yer almaya başlaması, Birlik içerisinde Avrupa'nın güneyinin güvenlikleştirilmesini gündemde tutmaktadır. PRSP'ler, ulusal güvenlik risklerini göçmenlere indirgeyerek güvenlikleştirme politikalarını ötekileştirmeye doğru yöneltilmektedirler. PSRP'ler bir başka açıdan geçmişin "Sovyet Tehdidi" korkusunu, günümüzde göçmenler özelinde yeni bir formla servis etmektedirler. Alımlayıcı kitlenin bu şekilde dikkatini çekerek kendi ideolojik söylemlerine muhatap bir kesim yaratmakta ya da buna yönelik çaba göstermektedirler. PSRP'ler, Avrupa'nın özgürlükçü değerlere gösterdiği hassasiyetinden faydalanarak, göçmenlerin bu değerlere yönelik tehdit oluşturduğu iddiasına yaslanmaktadır. Marchesin'e (Marchesin, 2003: 428-429) göre Avrupa genelinde etnik ve dini terörizm, uyuşturucu, organize suç ve bunlara yardım edenler, yasal/yasadışı göçmenler, göç hareketleri ve sığınmacılar konuları birbirine eklenmiş ve gayri meşruiyeti birinden diğerine aktararak güvenlikleştirme söylemlerinin merkezine yerleştirilmektedir.

Makalenin devam eden kısımlarında Avrupa'da dikkat çeken ve son yıllarda adlarından sıkça söz edilen, ırkçı ve etnik söylemlerle göçmen karşıtlığı üzerinden siyaset yapan; Avusturya'daki Avusturya Özgürlük Partisi, (FPÖ) ile Hollanda'daki Özgürlük Partisi (PVV)'nin söylemleri, politikaları ve göçmen karşıtı tutumları incelenmiştir. Bu kapsamda öncelikle Avusturya ve Hollanda'daki aşırı sağcı partiler hakkında literatür incelenmiş ve bunların yönetici/liderlerinin göçmen karşıtı söylemleri derlenmiştir.

Konu edilen FPÖ ve PVV'nin incelenmesinin nedenlerini şu şekilde ifade etmek mümkündür:

Avrupa genelinde çok sayıda aşırı sağcı politik akımlar sözkonusu olmakla birlikte bunlar arasında tarihi köken itibarıyla 1848 yılına geri giden FPÖ dikkat çekici bulunmuştur. PVV ise tam tersine siyasi alanda oldukça yeni olup 2006 yılında kurulmuş aşırı sağcı bir partidir. FPÖ'nün Heimat gibi ideolojik temelleri bulunmakta olup kuramsal ve kuramsal olarak ideolojik kökenlerinin bulunmasıdır. PVV ise ideolojik kökenden ziyade tamamen popülist ve gündelik siyaset sürdüren bir partidir. FPÖ bir kadro hareketi iken PVV sadece liderinin söylemlerinden ibaret yeni bir partidir. Her iki parti aşırı sağcı söylemlerinde göçmenleri merkeze almakla birlikte Avrupa'daki diğer örneklerinden farklı olarak Avroseptisizmi de savunmaktadırlar. FPÖ, Avusturya milliyetçiliğini savunmakta iken PVV daha çok göçmenleri dışlamaya ve yaşam biçimine vurgu yapmaktadır. Görüldüğü gibi her iki parti yukarıda sıralanan kendilerine has özellikleri ile ön plana çıkmaktadır. Yukarıda sıralanan gerekçelerle FPÖ ve PVV araştırma kapsamında incelemeye değer görülmüşlerdir.

B. Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ)

Avusturya'nın göçmen kabulü işçi göçü şeklinde olup, İkinci Dünya Savaşından sonra başlamıştır. Endüstrileşmenin yeniden gelişmeye başladığı yıllardan itibaren göçmen işçi kabulü söz konusu olmuştur (Soytürk, 2012: 2318). Avusturya, işçi olarak gelip bir süre çalıştıktan sonra kendi ülkelerine döneceği varsayımı

ile Türkiye başta olmak üzere pek çok yabancı ülkeden göçmen işçi kabul etmiş, ancak daha sonra bunlar beklendiği gibi geri dönmemiş, günümüz itibarıyla 3. hatta 4. kuşağa ulaşmışlardır.

Avusturya'nın göçmenlerle olan ilişkileri Hollanda'ya göre yeni sayılabilmekle birlikte yine Hollanda gibi "çokkültürlülük" durumu söz konusu olmamıştır. Avusturya, "eritme potası (melting pot)" çağrışımı asimilasyona daha yakın politikalar izlemiştir (Sağlam, 2017: 142). Asimilasyon eğilimli politikaların arka planında ülkedeki Germanist ve nispeten etnik dinamiklerin etkilerinin olduğu ifade edilebilir. Söz konusu eğilimler, diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi 2000'li yıllardan sonra belirginleşmiş ya da daha görünür hale gelmiştir. Avusturya'daki sağcı siyasetin kökeni, Hollanda'ya göre farklıdır, aşağıda açıklanacağı üzere "Heimat" adı verilen ideolojik kökenlere sahiptir. Bu ideolojinin simge ismi de Avusturya Özgürlük Partisi'dir.

FPÖ'nün, söylemsel kökeni Hasburg bölgelerindeki 1848 Halk Devrimine dayandırılmakta olup (Karnitschnig, 2016) savaşlar arasındaki dönemde "ulusal liberal kamp" şeklinde nitelenebilir. Parti, Devrim yıllarındaki Büyük Alman Halk Partisi ile benzer Pan-Germanist ideolojiye dayanmaktadır. Savaşlar sırasında ve sonrasında "cumhuriyeti" kendi ideolojilerine göre yapılandırma, çabalarında dinin müessesese ve kurumları ve diğer Marksist kamplara karşı net bir duruş ortaya koymuşlardır. Ayrıca 1930'lu yıllarda Avusturya'nın Büyük Almanya'nın parçası olması gerektiğini savunmuşlar, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından daha lokal olmakla birlikte aşırı sağcılık konusunda mücadeleye devam etmişlerdir. Avusturya özelinde yer yer liberal unsurları da içeren kendi "Ulusal Sosyalizm" söylemini geliştirerek yeni bir "kamp" oluşturmuşlardır (Öner, 2014: 165; Alkan, 2015: 278). Ancak Avrupa için ve Avusturya'da Pan-Germanist ideolojiye yönelik tepkiler söz konusu olsa da, göçmen karşıtlığının Birlik genelinde az ya da çok bir şekilde karşılık bulması bu söylemin güvenikleştirme bağlamında genişlemesine neden olmaktadır denilebilir.

Politik söylemlerde, göçmen grupları genellikle ulusal düzen, sosyal uyum, kültürel korunma, ekonomik ve kriminal güvenlik için bir tehdit olarak tasvir edilmektedir. Özellikle sağcı popülist partilerin üyeleri, göçmenler hakkında olumsuz bir şekilde kamuoyu önünde konuşmakta, onları "sahte", "düzen bozucu" hatta "terörist" olarak suçlayabilmektedir. Bu suçlamaları ise "ırksız ırkçılık", "gizli ırkçılık" çoğunlukla da "Yeni Irkçılık Neo-Irkçılık" şeklinde yorumlamak mümkündür.

FPÖ, söylemlerini korku iklimi ile desteklerken aynı zamanda göçmen konusunu idari ve sosyal bir olgu olmaktan potansiyel tehdit ve sosyo-politik alana taşımaya çalışmaktadır. Arap Baharı sonrasında yaşanan göçmen krizi ile birlikte bu tutumları kamuoyunda destek bulan FPÖ, daha cesur ve açık bir ırkçılığa yönelmiş, bazı yönetici veya önde gelen kişilikler göçmenlere hakaret etmiştir (Info Migrants, 2019).

FPÖ'nün göç karşıtı politikalarında kendi bakış açılarına göre güvenikleştirme nesnesi olarak gördükleri göçmenleri ve sadece göç politikasını değil varoluş nedenini kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu iddia ettikleri Avusturya ulusunu korumakla aynı yerde gördükleri anlaşılmaktadır. Örneğin 23 Mayıs 2019'daki genel seçimler öncesinde FPÖ liderinin seçim vaatlerinin ilk sırasında göçmenlerle etkin ve katı bir şekilde mücadele edileceği yer almış, bununla birlikte Avusturya'nın geleceği için "sürünen İslam" diyerek İslamofobik ifadeler kullanmıştır (Reuters.com, 05.05.2019). Benzer bir şekilde FPÖ, eğitim alanını, yabancıların/göçmenlerin kültürlerini yayması için önemli bir alan olarak görmekte bu sebeple bu alanı olabildiğince kısıtlama yoluna gitmektedir. Örneğin, 2006 seçim manifestosunda, devlet okullarında eğitim alacak yabancı öğrenci oranının toplam öğrenci sayısının %30'ndan fazla olamayacağı kuralını getirmeyi talep etmiştir (Özerim, 2012: 129). FPÖ'nün göçmenleri ve Müslümanları "anti göç" söylemiyle hedefine yerleştirmesi daha önceki hükümetlerin hata yaptığını ileri sürerek ılımlı politikalara son vereceğini beyan etmesi eleştirilmiş, seçim sonrasında FPÖ ile olası bir koalisyon için "tehlikeli ittifak" yorumları yapılmıştır (Opratko, 2020).

FPÖ'nün ulusal güvenlik savını ileri sürerken kullandığı en önemli kavram 1997 yılından itibaren yüceltikleri "Heimat" tır. Ancak "Heimat" kavramı "vatan" kavramının ötesinde kültürel boyutları da içeren bir toplumu ifade etmekte ve sadece ulusal güvenlik temasının sınırları içerisinde değil geniş kapsamlı olarak kullanılmaktadır (Mandacı, 2013: 113). FPÖ'nün resmi internet sitesinde yer alan parti programının "vatan, kimlik ve çevre" bölümünde "Avusturya'nın dili, tarihi ve kültürü Almancadır. Avusturya halkı büyük çoğunluğu Alman asıllı olmak üzere, dil ve kültür topluluğu bakımından Burgenland Hırvatlar, Slovenler, Macarlar, Çekler, Slovaklar ve Roman'dan oluşan etnik gruplardan teşkil etmektedir (www.fpoe.at, 2019). Bahsi geçen coğrafi alan tarihi köklerle "Heimatlandes" olarak nitelenmekle birlikte FPÖ ideolojisinin temellerini teşkil etmektedir. FPÖ'nün lider ve yöneticilerince hem seçim vaatlerinde hem de gündelik siyasette göçmenlerin "Heimat" ya da "Heimatlandes" in "asla bir parçası" olamayacakları, zaten onların "Heimatlandes" i de anlamlarını beklemedikleri sıklıkla ifade edilmektedir (FPÖ Oberösterreich, 2018).

FPÖ'nün siyasette taban bulmasında yukarıda ifade edildiği gibi göçmen krizi ve korku iklimi başlıca amil olmakla birlikte aynı zaman toplumdaki hassasiyet içeren konuları popülist söylemlerini desteklemek üzere kullanmıştır. Kafe ve restoran kültürünün gelişkin olduğu ülkede Örneğin OECD'nin "Bir Bakışta Sağlık (2015)" adlı araştırmasına göre sigara içme oranı yüzde 23,2'dir. Bu durumu fırsat olarak gören FPÖ lideri Heinz-Christian Strache, söz konusu mekânlardaki yasağın kaldırılmasını seçim vaatleri arasına almış ve seçim sonrasında da bunu gerçekleştirmiştir (www.nytimes.com, 2018; Boros vd., 2018: 17). Kargaşa ve tartışmalara neden olsa da bu yolla FPÖ, "Red Vienna" olarak bilinen ve genellikle solun hakim olduğu tabanda kendine daha fazla destek bulduğu anlaşılmaktadır.

Farklı yol ve kanallardan elde ettiği desteği "Heimat" a hizmete kanalize eden FPÖ için yeni ırkçılık ve göçmenlerin güvenlikleştirilmesi de suni bir gündem olarak nitelenebilir. FPÖ, ulusal güvenlik için olduğunu öne sürdüğü iddialarını kademeli olarak artırmakta, olayları asli bağlamlarından uzaklaştırmakta ve bu şekilde kendini derinleştirmeye çalışmaktadır. Örneğin göçmen krizi ile başlayan sürecin rüzgarı ile yabancılara vatandaşlık hakkı verilmesi ve aile birleşmeleri konusundaki düzenlemeleri stratejik bir konu olarak yorumlamış, sıkılaştırma konusunda çeşitli girişimlerde bulunmuş/bulunmaktadır. Böylece toplumdaki risk algısını besleyerek kendi tarafına doğru bir destek kanalı açmaya çalışmıştır. Bu durum Vollmer'ın (Vollmer, 2016: 4) ifade ettiği gibi "sınır siyaseti" olarak da yorumlanabilir.

Genel olarak değerlendirildiğinde FPÖ, "Heimat" ideolojisini göçmenler üzerinden beslemektedir. Daha önce ifade edildiği üzere Parti, programında öncelikle "Avusturya kimliğini" tanımlandıktan sonra göçmenlerin bu "kimlik" üzerinde tahribat yarattığı savına dayanarak onlarla "mücadele" edilmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Bununla birlikte Zaslove 'a (2014) göre FPÖ, Avusturya'nın bir göç ülkesi olmadığı savını her zaman ileri sürmektedir (Zaslove, 2014: 105). Bu da FPÖ'nün ulusal birliğin sürdürülmesi ve güvenliğin sağlanması konularını toplumsal ve ekonomik yaşama yönelik değil yabancılarla ilişkilendirdiğini göstermektedir.

FPÖ'nün göç, göçmen ve yabancı kavramlarının içeriğini kendi bakış açısına göre değiştirerek ulusal tehdit referansına dönüştürdüğü daha sonra bunu yine kendi arzulanı çıktığı olan dışsallaştırmaya dönüştürdüğü ya da bu dönüşümün kabul görmesini sağlamaya çalıştığı ifade edilebilir. Bu süreçte kendisini eleştirenlere yönelik olarak da alt referans nesnelere olan "Avusturyalılık onuru", "vatanseverlik", "ulusal dayanışma", "tarih", "kültür", "ulusal kimlik" gibi karşı durulması mümkün olmayan kavramlara adapte etmektedir. Böylece alt referans nesnelere tekil sinerjik etkisinden yararlanarak ve ulus kavramının bekasını zikredilen bileşenlere bağlayarak söylemlerini makro düzeyde konumlandırmaya çalışmaktadır. Zira FPÖ'nün kendi bakış açısıyla yorumladığı güvenlikleştirmenin beklenen çıktıları; Avusturya'nın göç ülkesi olmadığı resmi olarak kabul edilmesi, bu konuda kanun çıkarılması ve anayasaya eklenmesi, tam entegrasyon için sıkılaştırılmış programların uygulanması, vatandaşlık elde etmenin zorlaştırılması, yabancılara siyasal ve sosyal haklarının sınırlandırılması, aile birleşmelerinin engellenmesi ve en üst düzeyde sınır güvenliğinin sağlanmasıdır.

Özetle Avrupa, göçmen politikasında 11 Eylül'den itibaren başlamak üzere ve daha sonra Arap Baharıyla birlikte gelişen göçmen kriziyle, Birlik mesafeli ancak sistematik olmayan bir tutum geliştirmeye başlamıştır. Diğer yandan Avrupa nezdindeki politik ve uygulama bağlamında çelişkiler, 2008 yılındaki ekonomik sorunların yarattığı korku gibi faktörler de eklenince FPÖ gibi PRSP'lerin çok daha cesur ve yüksek sesle ırkçılık boyutuna varan tezlerini güçlendirmiştir. Korku ve tehdit üzerinden geliştirilen söylemler seçim malzemesi haline dönüştürülmüş, göçmen karşıtı ve ırkçı bir kitle yaratılmıştır.

C. Hollanda Özgürlük Partisi (PVV)

Hollanda'daki göçmenlik olgusu Avrupa'nın diğer ülkelerine göre bazı yönlerden farklılık arz etmektedir. Avrupa üyesi ülkelerin büyük bir kısmında göçmenlerin yoğunlaşması ve kalıcı ikamet edinmeye başlaması 1950'li yıllardan itibaren söz konusu olmakla birlikte Hollanda'nın göçmen tarihi çok daha eskilere dayanmaktadır (Sollors, 2005: 3-4). Avrupa'daki göçmen profilinden söz ederken örneğin Avusturya, Almanya ve kuzeydeki ülkelerin 1950'lilere kadar tek milliyetli ve tek ırklı ülkeler olduğunu belirtmektedir. Ancak Hollanda, merkantilist döneme kadar uzanan ticari geçmişi nedeniyle göçmen ya da yabancı olgusu ile çok daha önce tanışmıştır. Göçmenlerle olan ilişkiler ve birlikte yaşama bakımından yüzyıllara dayanan bir deneyime rağmen Hollanda'da aşırı sağcı ve göçmen karşıtı siyaset alanının geniş taban bulması dikkate değer bulunmuştur. Bu nedenle Hollanda'daki aşırı sağcı oluşumlara geçmeden önce bu ülkedeki göçmenlere ilişkin açıklamalar yapılması gerekli görülmüştür.

Yukarıda ifade edildiği gibi "göçmen" kavramının Hollanda için karşılığı diğer Avrupa ülkelerinden farklıdır. Hollanda'da nüfus verilerinin toplanmasında etnik kökene ilişkin temel ayrım "autochtoon" yani yerli

Hollandalı ve “allochtoon” yani yabancı kökenli Hollandalı şeklinde yaşayan nüfus arasında yapılan ayırmadır (Güleç, 2012: 921). Hollanda resmi terminolojisinde göçmen kavramı yerine sıklıkla kullanılan sözcük, batılı olmayan anlamına gelen “allochtoon” kavramıdır. Allochtoon, yasal yurttaşlık statüsü ne olursa olsun, kendisi veya ebeveynlerinden biri Hollanda dışında doğan kişileri tanımlamak için kullanılan bir kavramdır denilebilir. Dolayısıyla “Allochtoon” resmi İstatistik Ofisi’nin nüfus ve diğer verileri toplarken temel aldığı bir ayırım olup ötekileştirici bir nitelik taşımamaktadır. Hollanda’da 3 milyondan fazla “allochtoon” yaşamaktadır. Bu nüfusun yarısından fazlası da batılı olmayan “allochtoon” nüfustur (Öztan, 2009: 55).

Hollanda toplumu, hem kendilerini hem de göçmenleri bu ayrımlarla betimlediklerinden ırkçı tutumlar göstermediklerini ve hoşgörünün üst seviyede oluşu savı ile övünmektedir. 1945’li yıllarda ülkelerine gelen Endonezyalıları “ikinci sınıf” kabul etmişlerse de 1960’lardan sonra “kendilerine göre” bu durum son bulmuş ve övgüye değer derecede önyargısız, ırkçı olmayan ve anlayışlı bir topluma dönüştükleri ile genelde övünürler (Güleç, 2012: 921). Hollanda 16. Yüzyıl sömürgecilik döneminden itibaren sistemli bir şekilde göçmen kabul eden bir ülke olmakla birlikte yukarıda da ifade edildiği gibi çok kültürlü bir yapısı vardır.

Sonuç olarak II. Dünya Savaşını takiben göç hareketleri hem hacimsel hem de sosyal yönden Hollanda’nın toplumsal olarak çeşitlilik göstermesine sebep olmuştur. Bu süreç Hollanda’da özellikle son yıllarda dozu giderek artan bir kimlik tartışmasını da beraberinde getirmiş, göç konusu kamuoyunda “Hollandalılık” üzerine konuşmanın da zemini haline gelmiştir. Nitekim bu tartışma Avrupa içerisinde kimlik kavramları ve birlikte yaşama konusunda gelişen sorunlara paralel gelişmiştir. Son beş yılda Hollanda siyasetinin pek çok konusu “etnik azınlık problemi”, “allochtoon nüfusun entegrasyonu”, “Müslüman kimlik ve Hollanda’ya uyum” gibi başlıklar altında tartışılmaktadır. Göç ve göçün yarattığı dinamikler aslında tüm Avrupa’da kimlik, yurttaşlık gibi baskın konularda hararetli bir tartışma yaratmakla birlikte, Hollanda’nın diğer Avrupa ülkelerinden bir farklılığını da ortaya çıkarmaktadır. Çünkü bu konularda yaşanan tartışmalar daha öncesinde Avrupa genelindeki kadar Hollanda’da yaşanmamıştır. Bir yanıyla Hollanda’da siyaset ve bürokrasi ile bağlantılı geniş bir “allochtonia” akademik geleneği bulunduğundan, bu konular yakın döneme kadar gündemin üst sıralarında yer alan maddelerden biri olmamıştır. Allochtoon nüfusa yönelik siyasalar bir yandan akademi-bürokrasi-siyaset üçgeninde “çözölmeye” çalışılırken, gündelik yaşamda “biz” ve “onlar” ayırımına dayalı bir ilişki biçimi çeşitli formlarda devam etmiştir. Yeni olan bu iki düzeyin bir araya geldiği kamusal bir tartışma başlamış ve dozu da giderek artan bir kutuplaşmaya doğru gitmektedir denilebilir.

Nitekim, 2002’de İslam ve göçmen karşıtı söylemleri ile “Hollanda kültürünün İslamlaştırılması”na müsamaha gösterildiği iddiası ile İslam ve göçmenler hakkında ırkçı ve hakaret içerikli söylemleri bulunan radikal sağ siyasetçi Pim Fortuyn’ın öldürölmesi; 2004’te yine İslam karşıtı radikalizmin önde gelen figürlerinden biri haline gelen Theo Van Gogh cinayeti, Hollanda’daki bu tartışmaların bir toplumsal histeriye dönüşmesine yol açmış ve Hollanda kamuoyunda neredeyse tüm tartışmalar, “biz” ve “onlar” ayırımına dayanan göçmen karşıtı ve katı bir kültürel kutuplaşma biçimini almıştır denilebilir.

Schain’e (2009) göre 11 Eylül saldırıları ve ardından Irak’ta yaşananlar, Danimarka’daki karikatür krizi, göç ve İslam meselelerinin giderek güvenlikle ilişkilendirilmesi, çok kültürlü Avrupa kentlerini “İslamlaşma” karşısında korumaya yönelik hareketler, Avrupa’nın yeni göçmenleri ve göçmen kökenli yurttaşlarına ilişkin işsizlik, yoksulluk, eğitim vb. gibi yapısal sorunların dahi “risk”, “tehlike”, “tehdit”, “akın”, “çöküş”, “suçluluk” gibi güvenlikle ilişkili bir terminoloji ile yüklenmesi, Avrupa’da kültürler temelinde bir ayrışma ve kutuplaştırmayı pekiştirmiştir (Schain, 2009: 93-94). Söz konusu kutuplaşmanın vücut bulmuş hali ve simge ismi ise PVV olmuştur.

Hollanda siyaseti yüzyılın başından bu yana önemli ölçüde değişim göstermiştir. Hoşgörü, çokkültürlülük, birlikte yaşama, özgürlük vb. gibi kavramlarla anılan ülke de 11 Eylül sonrasında bahsi geçen kavramlar erozyona uğramış ve eski anlamlarından çok uzaklaşarak siyaset alanında tehlikeli bir boşluk meydana gelmiştir. Bu boşluk, radikal söylemleri, militan bir sivilleşmeyi, ekonomik ve sosyal güvenlik tehdit iddialarını, liberalizmden uzaklaşmayı meydana getirmiş ve sonuçta da ırkçı ve göçmen karşıtı siyasal bir alan oluşmuştur (Akkermans, 2005; Vossen, 2010: 26-27). Söz konusu siyasal alanın ilk çıktısı ve oldukça ses getireni Özgürlük Partisi olmuştur.

Hollanda’da popülizmin en önemli temsilcisi Geert Wilders, iktidarın güçlü ismi Halkların Özgürlük ve Demokrasi Partisi’nde (VVD) 1990-1998 yıllarında politik kariyerine başlamıştır. Bu dönemde görev yaptığı VVD’nin lideri olan Bolkenstein’in Müslümanları eleştiren ve göçün Hollanda için tehlikeli olduğunu savunan söylemi benimsenmiş ve onun ırkçı sayılabilecek polemikçi ve çatışmacı tarzını izleyen Wilders, 2004 yılına kadar partisinde kalmıştır. Wilders, Türkiye-Avrupa müzakerelerinin başlamasına karşı çıkarak sert tepki göstermiş ve

bu nedenle de Eylül 2004'te VVD'den ayrılmıştır (Eren, 2017: 9). Hollanda'da İslam ve göçmen karşıtı söylemler siyasete giren Özgürlük Partisi (Partij Voor de Vrijheid-PVV), FPÖ gibi köklü ve uzun bir geçmişe sahip değildir. PVV, Geert Wilders (1963-.....) tarafından 22 Şubat 2006'da tek kişilik bir parti olarak kurulmuştur.

Partinin söylemindeki ana gündem konusuna bakıldığında “Hollanda'nın İslamlaşması” karşısında önlemler alınması ve bunun durdurulmasıdır (Leeuwen, 2009: 1). Wilders, “İslam'ın çağdışı ve faşist bir ideoloji olduğunu, terör başta olmak üzere suçu teşvik ettiğini” savunmaktadır. Ayrıca Hz. Muhammed'e hakaret ederek ve Kuran'ı Hitler'in ‘Kavgam’ kitabına benzetmekte İslam'ın neredeyse tüm değerlerini aşağılamaktadır (Gielsing vd., 2011: 2). Tek kişi olarak yola çıkan Wilders, yukarıda aktarıldığı üzere kısa sürede Hollanda siyasetinin merkezinde yer almaya başlamıştır. Wilders'in söylemlerinde daha önce üyesi olduğu VVD'nin radikal liderinin izleri olmakla birlikte aynı doğrultuda siyaset yaptığı Pim Fortuyn'ın 2002 yılında öldürülmesinin (Eren, 2017: 9) önemli bir etkisi olduğu ifade edilebilir. Zira Fortuyn, İslam ve göçmen karşıtı ve LGBTİ haklarını savunmasıyla tanınmaktadır Wilders ise tüm “karşıt” söylemleri kendi şahsında bir araya toplayarak net ve açık bir marjinal politikacı olarak hem kendi hem de ideolojisini ortaya koymuştur.

PVV, parlamentoda 2006 yılında elde ettiği 20 sandalye ile kurumsallaşmaya başlamış, İslam ve göçmen karşıtlığına Avroseptisizmi de eklemiştir. PVV, Hollanda tarih, ulus, dil ve kültürünü korumak adına makro bir siyasi harekete soyunmakla birlikte, Avrupa'nın genişlemesine de muhalefet etmekte, homojen ve göçmensiz bir yapı talep etmektedir. PVV'nin siyasi başarısının ve uluslararası alanda dikkatleri üzerinde toplamasının en temel nedeni, Hollanda'nın geleneksel politik ailesinin bir parçası olmamasından ileri gelmekte, Hollanda'daki tüm partilerden farklı bir çizgi içerisinde hareket etmekte, göçmenlere karşı sert söylemler içerisine girmekte ve İslamiyet'e karşı nefret söylemi inşa etmektedir. PVV'nin bir diğer önemli özelliği de sürekli üyelerden ziyade, bağışçılar ve gönüllüler üzerinden Hollanda siyasetinde etki etmeye çalışmasıdır (Lucardie, 2007: 176). Diğer yandan PVV'nin, aşırı sağ siyasi fraksiyonlardan uzak durması, Hollanda'daki seçmenlerin PVV'ye yönelmesinde önemli bir etken olmuştur (Van Gent vd., 2014: 1779). Böylece PVV, Avrupa'daki pek çok aşırı sağ parti gibi radikal söylemlere yer vermiş olsa da, Hollanda siyasetinde önemli bir yer elde etmeyi başarmıştır.

Hollanda'da PVV'nin söylemleri seçim dönemlerinde tehlikeli bir biçimde daha da popüler olmaktadır. Örneğin, Ocak 2017'de Hollanda'ya özgü değerlere entegrasyonu kabul etmeyenlerin ve Hollanda değerlerini eleştirenlerin ülkeden ayrılmaları gerektiğini ifade ederek radikal sağ oyları toplamayı hedeflemiştir (Aknur ve Saylan, 2019: 3311). Bu “yerlilik” söylemiyle yabancıları dışlayıcı ve tehlike altında gördüğü Hollandalı kimliğini koruyucu bir politikayı savunurken aslında aynı zamanda kişisel özgürlükler ve siyasal çoğulculuk ihlal edilmiştir (Karataş, 2019: 35-36). Burada popülist bir düşünce ile Avrupalılığın tehdit altında olduğu varsayımı ile hareket ederken açıkça popülist radikal sağcı ve etnik çoğulculuk söylemine başvurmadan çekinmemekte, bu açıdan değerlendirildiğinde nefret söylemi olduğu ifade edilebilmektedir.

Seçim kampanyalarında ise Wilders'in PVV'si, ulusal çıkarların korunmasını göçmen karşıtlığı kadar güçlü bir Avrupa karşıtlığı üzerine oluşturmuştur. PVV'ye göre “diğer partiler öyle ya da böyle bir şekilde göçmenleri, İslam'ı ve Avrupa'yi tercih ederken, PVV sadece Hollanda'lılığını seçmektedir.” Bu şekilde PVV için güvenlik ve risk oluşturan faktörlerin ilk olarak göçmenler, ikinci olarak İslam ve üçüncü olarak da genişleyen Avrupa olduğu anlaşılmaktadır.

PVV ye göre göçmenlere olanak/müşamaha sağlayan herkes/her kurum/her parti Hollanda milliyetçiliğinden uzaklaşmıştır, Avrupa ise göçmenler konusunda baştan bu yana hatalıdır. PVV'ye göre eğer göçmenler, İslam ve Avrupa'nın tutumu engellenemezse “İslamlaşma” söz konusu olacaktır, bunun sonucunda da “Araplaşmış Avrupa” için önce “Avrasya” (Eurabia), daha sonra benzer şekilde “Araplaşmış Hollanda” için “Hollanbiya” (Netherabia) terimleriyle tezlerini kavramlaştırarak kamuoyuna ve seçmen kitlesine sunmuştur (Lucardie ve Voerman, 2013: 193; Holsteyn, 2014: 323).

V. SONUÇ

Göç ve göçün kontrolü, entegrasyon gibi konularda devam eden güncel tartışmalar, Avrupa'nın ulus-devletlerinin kendi kimlikleri ile ilgili bir tartışma sürecini de alevlendirmiş ve aşırı sağa alan açmıştır. Özellikle 1990'lı yıllardan itibaren, göç olgusu ve göçmen azınlıklara ilişkin konular, Avrupa siyasetinde istikrarlı bir şekilde yükselmiştir.

Entegrasyon ve çokkültürlülük gibi değerlerinden uzaklaşarak nefrete doğru kaymaya başlayan ve ırkçı eğilimlerle beslenen göçmen karşıtlığı özellikle iki binli yıllardan sonra Avrupa'nın yeni nesil fenomeni haline gelmiştir. Kendini diğer kültürlerle göre konumlayan “Avrupalı” kimliği için göçmen karşıtlığının ırkçılığa

dönüşümü ise uzun bir tarihi ve kültürel geçmişe dayanmaktadır. Uluslararası göç; ekonomi, ulusal güvenlik, politika, demografya, dil, kültür, etnisite ve din gibi olgularla etkileşimde olduğundan ortaya çıkardığı sorunlar ve sonuçlar kompleks yapıdadır (Aksoy, 2012: 294). Makalenin hazırlandığı dönemde yaşanan ve tüm dünyayı derinden etkileyen küresel Covid-19 (Coronavirus) salgınından önce Avrupa ve Türkiye'nin başlıca sorunu ve gündem maddesi göçmen krizi olmuştur. Avrupa için göçmen konusu 1950'li yıllardan itibaren işçi göçü-işçi alımı ile başlamış istihdam ve işgücü olarak ele alınmış, Soğuk Savaş sonrasında kültür ve uyum bağlamında enragasyon konusuna dönüşmüş, yaklaşık son 20 yıldır da güvenlik meselesi olarak ele alınmaya başlanmıştır. Dolayısı ile göçmen konusu Avrupa için bir gelişmenin etkisiyle olgunlaşmış, sosyal ve kültürel algılamaların son dönemde artmasıyla konstrüktivist bakış açısıyla güvenikleştirmeye dönüşmüştür.

Güvenikleştirmede “nesnelere” ve “alınlayıcı kitle” özne durumunda olup bunlar arasında döngüsel bir devinim vardır. Öncelikle güvenikleştirmeye neden gereksinim olduğu iktidar elitleri tarafından belirlenir (savaş, işgal tahdidi, iç/dış ulusal güvenlik vb.), ardından güvenikleştirmenin hangi kavramlarla nesneleştirileceği (kültür, dil, din, milliyetçilik, etnisite vb.) tespit edilir ve ardından bunlar bir araya getirilerek kamuoyunun alınlayıcı kitleleri yönlendirilir. Bu halka ya da olguların hepsi bir araya geldiğinde güvenikleştirme hedefleri kapsamında olağanüstü uygulamaların önu açılabilceği gibi meşruiyet ise zaten kendiliğinden kazanılmış olacaktır. Zira göç ve göçmen karşıtlığı bahsi geçen olgularla birlikte düşünüldüğünde, “kim için, kim tarafından güvenlik?” ve “hangi tehditlere karşı güvenlik?” soruları hakkında alınlayıcı kitle, güvenikleştirici nesnelere donatılmış olacaktır.

Makalede açıklanan Avrupa için göç kavramının içerdiği anlam ve sonuçlar hakkında önceki kısımlarda yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere, “yabancı” kavramının içeriği değişmiş ve son yıllarda yeniden yorumlanmıştır. Söz konusu yorumlamaların öznesi ise göçmenler üzerinden kurulan aşırı sağcı ideolojilerin temsilcilerinin ırkçılık boyutuna varan söylemleridir. Avrupa genelinde sayıları 50'nin üzerinde olduğu ileri sürülen (Davis ve Deole, 2017: 11) pek çok form ve yapıda ırkçı, aşırı sağcı ve göçmen karşıtı resmi/sivil politik oluşum vardır. Bunların her biri hem buldukları ülkeler bakımından hem de kendi içerisinde ayrı bir değerlendirme ve çalışma konusu olacak bir görünümde olmalarına rağmen bu makalede incelenen FPÖ ve PVV özel bir konuma sahiptir. Bahsi geçen iki parti ait oldukları ülkelerin farklı göç politikaları, farklı tarihsel süreçleri ve farklı göç algılarının olması dolayısıyla göç karşıtı politikalara yönelik geliştirilen deneyimlerinin ve süreçlerinin farklı olması gibi bir dizi önemli ayrıştırıcı nokta dolayısıyla tercih edilmiştir. Ayrıca yine bahsi geçen iki partinin söylem ve ideolojileri birçok açıdan benzerlik göstermekle birlikte kendilerine özel durumları olduğundan araştırmaya ve incelemeye değer bulunmuş olup nedenlerini şu şekilde sıralamak mümkündür;

FPÖ Avrupa'daki en eski aşırı sağcı partilerden biri iken PVV tam aksine Avrupa'daki en yeni aşırı sağcı akımlardan biridir. FPÖ'nün kökleri 1848 yılına gitmekte iken PVV'nin başlangıç noktası 2006 yılıdır. “Başlangıç noktası” özellikle seçilmiştir. Zira PVV resmi olarak parti niteliğinde olsa da esasen tek kişilik bir popülist bir girişim olarak kabul edilebilir. Zira siyaset şekli, söylemleri, medya ve halkla ilişkileri bakımından kurumsal bir duruştan ziyade liderinin göçmen karşıtlığı bağlamında duygusal tepki ve tutumları ile özdeştir. FPÖ ise her ne kadar ideolojik ve marjinal alanda yer alsada köklerinin oldukça eskiye dayanması, Heimat gibi bir ideolojinin yüzyıldan fazladır savunucusu olması partiyi ister istemez kurumsal ve kuramsal anlamda kök ve derinlik sahibi yapmaktadır. Ancak PVV'nin ise böyle bir durumu söz konusu değildir.

Her iki partinin yapısal bakımından birbirinden çok farklı olması aynı zamanda bunların Avrupa benzerlerinin nadir olması araştırma konusu olmaları için yeterli bir neden olarak görülebilir. FPÖ'nün ırkçı söylemleri ile PVV'nin göçmen karşıtlığı yeni bir siyasi alanın Avrupa gündemine yerleşmesine yol açmıştır. Öyle ki her iki parti hem ulusal seçimlerde hem Avrupa Parlamentosunda elde ettiği temsilcilerle varlıklarını güçlendirmişlerdir.

FPÖ ve PVV'yi ırkçılık ve yabancı düşmanlığı dışında bir araya getiren ortak nokta ise Avroseptisizmdir. Genel görünüm olarak Avrupa'da aşırı sağ denildiğinde yabancıları hedef alan siyasal yapıların akla gelmesi bu iki partinin Avroseptik söylemleri ile başka bir alana kaymaktadır. Zira Avrupa'nın üzerine kurulu olduğu “Birlik” düşüncesine de karşı olan bu iki parti aşırı sağın uç noktası olarak görülebilir. Örneğin Almanya'daki PEGIDA hareketi, Fransa'de Le Pen gibi akımlar ya da öncülerin yegâne hedefi göçmeler iken, FPÖ ve PVV deyim yerindeyse “her şeye karşı” çıkarak muhalif düşüncedeki tüm kesimleri kendi hinterlandında toplama stratejisi yürütmektedirler.

Avrupa'nın pek çok ülkesinde göçmenlere yönelik aşırı sağcı eğilimlerin çıkış noktaları kendine has kaynaklarla beslenmektedir. FPÖ ve PVV ise diğer örneklerinden farklı olarak aşırı sağcı söylemlerinde Avroseptizimi de ekleyerek şimdi olmasa bile gelecekte Avrupa bütünleşmesini erozyona uğratacak bir ayrışma

düşüncesini yüksek sesle dile getirmeye başlamışlardır. Ters açıdan bakıldığında FPÖ ve PVV Avrupa genelindeki “anti”, “fobik” ve “muhalif” düşünce akımlarını kendi bünyelerinde toplayarak güç kazanmaya devam ettikçe arka planda besledikleri Avroseptizmi göçmen karşıtlığı ile birleştirerek Avrupa’nın da altını oymaktadırlar denilebilir.

Konuya güvenikleştirme açısından bakıldığında ulusal tehdit ile aşırı sağcılığın aynı çizgiye getirilmeye çalışıldığı ifade edilebilir. Kuramsal olarak güvenikleştirici aktör olarak devlet, kendisi ve milleti için tehdit olarak algıladığı bir konuyu ulusal güvenlik bağlamında değerlendirmeye başlarsa, özel ve olağanüstü haklara sahip olduğu gerekçesiyle uluslararası ortamda bunun kabul edilmesini ve tanınmasını beklemektedir (Waever, 1995: 154). Böylece bir konu güvenikleştirme ile güçlendirilerek siyasileştirilmektedir (Emmers, 2013: 134). Sonraki aşamada ise alımlayıcı kitlenin ikna edilmesi yani ulusal güvenliğin tehdit altında olduğuna ilişkin muhatapların ikna edilmesi gerekmektedir.

Bu makalenin hazırlanmasında etkili olan temel soru şudur “Sağ partilerin yükselişinde göç ve göçmenlerin etkisi nedir?”. Ve ulaşılan nokta da, radikal sağ partilerin her iki ülkede de var olan siyasal sistem içerisinde kendilerine yer bulabilmeleri noktasında benzeştikleri görülmüştür. Örneğin, Heimat gibi bir ideolojinin yüzyıllardır savunucusu olan FPÖ, Avusturya’da 1990’lı yılların ortasından itibaren normal siyasetin bir parçası haline gelmiştir. Aynı şekilde Hollanda’da PVV uzun ve köklü bir geçmişe sahip olmamasına rağmen, İslam ve göçmen karşıtı söylemleri ile siyasete girmiş ve böylece kazanmış olduğu sandalye sayıları ile PVV’nin büyük partiler arasına girmeyi başarmış olduğu görülmüştür. Yukarıda ki paragrafta ifade edildiği üzere, güvenikleştirici aktör yani siyasi partiler (FPÖ-PVV), kendisi ve milleti için tehdit olarak algıladığı göç mevzunu söz edimler aracılığıyla ulusal güvenlik problemi olarak ifade etmiştir. Partiler bu söylemlerinin kabul görmesi ile birlikte siyasi olarak bir taban elde etmiş olur. Böylece konu güvenikleştirici unsurlar kullanılarak siyasileştirilmiştir.

Güvenikleştirmenin referans nesnesi durumundaki söylem, hem devletler ve hem de politika alanındaki karakterler için tehdit olgusu ortadan kalktığında süreç tersine doğru gelişir ve güvenlikdışılaştırma söz konusu olur. Örneğin göçmenlerin fail durumunda çok sayıda kriminal olay yaşanması durumunda geri gönderme, vatandaşlıktan çıkarma vb. gibi olağan üstü tedbirler alınır ve bu durumun anlayışla karşılanmasını bekler. Olağan dışı durum bertaraf edildiğinde ise normale dönüğe geçilir (Waever 1995: 57; Bilgin, 2008: 587). Kopenhag Okulu’na göre hak ihlallerine, ötekileştirmeye, baskılamaya, dışsallaştırma ve otoriterleşmeye neden olan güvenikleştirme sürdürülemez olduğundan onu inşa eden iktidar elitlerince geriye yani güvenlikdışılaştırmaya döndürülür (Saridoğan, 2018: 14). Tüm bunlar siyasi, askeri, ekonomik ve sosyal çıktıları beraberinde getirdiğinden karar vericiler için sosyal psikolojinin önemi büyüktür. İşte bu noktada sosyal psikolojiyi kullanarak kendine alan açmaya, destek edinmeye ve bu yolla iktidar üzerinde hak elde etmeye çalışan oluşumların ortaya çıkması ve beslenmesi mümkün olabilmektedir.

FPÖ ve PVV gibi yapılar Avrupa’da klasik eşitsizlikçilik savına dayanan ırkçılığın biyolojik ve antropolojik ırkçılığı “yeni ırkçılık” olarak ideolojik boyutta sosyo-kültürel ırkçılığa dönüştürmüştür. Yeni ırkçılık, nesnel ve somut verileri olmayan, hissedilen fakat gerçekliği kolay ispatlanamayan bir yapıdadır. Hayali gerçekliklerden beslenir ve ardından kimselerin zihinlerinde farklı anlamlar kazanmaktadır. Günümüz açısından duruma bakıldığında Avrupa’da yaşayan Müslümanların ve göçmenlerin öncelikle dini açıdan radikal sağın körüklediği korku iklimiyle ayrımcılığa tabi tutulduğu görülmektedir. Bu yaklaşımın başlıca nedeni olarak refah paylaşımı, kültür, tarih, din ve dil sorunsalı aslında başlıca referans nesnesi olmaktadır.

Sonuç itibarıyla göçmenlerin Avrupa içerisinde yer almaya başlamalarından günümüzdeki algılamalara kadar geçen sürede, söz edimler ile onların “güvenliğe karşı tehdit” oluşturdukları bu nedenle de gerekirse olağan dışı tedbir ve uygulamalara başvurulması gerektiği iddiası savunula gelir olmuştur. Bu bağlamda, güvenikleştirme yaklaşımının özünde ki inşacı unsurlar ve radikal sağ partilerin göçü güvenikleştirme sürecine kuramsal olarak uygun bir bakış açısı sunması gerekçesi ile Kopenhag Okulu’nun ileri sürdüğü güvenikleştirme anlayışının bu durumu desteklediği görülmüştür. Zira Kopenhag Okulu, süreç içerisinde inşa edilmiş olan güvenliğin tehdit edilmesi halinde, tehdit unsurlarına karşı olağanüstü yollara başvurulmasının meşru olduğu algısının savunulacağını ifade etmektedir. Başka bir deyişle iktidar sahipleri (ya da iktidara aday olanlar), olağanüstü tedbirler almak istedikleri konuları, hâlihazırda güvenlik tehditi olarak sunmak suretiyle, uygulayacakları yaptırımlara meşruiyet kazandırma yolunu seçebilmektedir. Savunulan güvenlik tehdidinin varlığı ve buna karşı alınan olağanüstü tedbirlerin de meşruiyet kazanabilmesi için alımlayıcı kitlenin buna hazırlanması ve ikna gerekmektedir. Diğer yandan, göçün güvenikleştirme sürecinin çok aktörlü olduğu, sürecin sonunda belirli “güvenikleştirme çıktılarının” elde edilmek istendiği, radikal sağ partilerin bu hedefe bazı alt referans nesnelere öne çıkararak ve belirli güvenlik temalarını kullanarak ulaşmaya çalışmak istediği anlaşılmıştır.

KAYNAKLAR

- Açıkmeşe, S. A.** (2011). Algı mı, Söylem mi? Kopenhag Okulu ve Yeni Klasik Gerçekçilikte Güvenlik Tehditleri. *Uluslararası İlişkiler Akademik Dergi*, 8 (30), 43-73.
- Ağır, B. S.** (2013). *Güvenlik Çalışmaları Alanında Kopenhag Okulunun Toplumsal Güvenlik Kavramsallaştırması Çerçevesinde Bir Etnik Çatışma Örneği Olarak Kosava Sorunu*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Akkermans, T.** (2005). Anti-Immigration Parties And The Defence of Liberal Values: The Exceptional Case of The List Pim Fortuyn. *Journal of Political Ideologies*, 10 (3), 337-354.
- Aksoy, Z.** (2012). Uluslararası Göç ve Kültürlerarası İletişim, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5 (20), 292-303.
- Aknur, M. ve Saylan, İ.** (2019) Avrupa Demokrasisine Yönelik Güncel Bir Tehdit: Popülist Radikal Sağın Yükselişi. *Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 18 (2), 289-324.
- Aktaş, A.** (2011). Güvenlikleştirme Yaklaşımı ve Türkiye'nin Ulusal Güvenlik Anlayışındaki Dönüşüm. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (2), 7-47.
- Alkan, M. N.** (2015). Avrupa'da Yükselen İrkçılık: Pegida Örneği The Rising Racism in Europe: Example of Pegida, *Akademik Bakış*, 8 (16), 273-289.
- Aras, İ.** (2015). Avrupa Birliği ve Türkiye'de Euroseptisizm- Siyasi Partilere Bakış, İstanbul: Sentez Yayıncılık.
- Atikkan, Z.** (2014). *Batı Avrupa'da Aşırı Sağın Yükselişi*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Aydın, H.** (2013). *Güvenlikleştirme Kavramı ve 11 Eylül Sonrası Türkiye'nin Orta Doğu'ya Yönelik Dış Politikası*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Harp Akademisi.
- Aytaçlı, B.** (2012). Durum Çalışmasına Ayrıntılı Bir Bakış, *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (1), 1-9.
- Balci, A., & Kardaş, T.** (2012). The Changing Dynamics of Turkey's Relations With Israel: An Analysis of 'Securitization'. *Insight Turkey*, 14 (2), 99-120.
- Balkır, C.** (2010). Trade and Global Economy: EU and Turkey "Europeanisation and the Role of Economic Elites in Romania, Hungary and Turkey. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (2), 07-16.
- Barber, T.** (2016, Eylül). *Europe's migrant crisis is back with a vengeance*. [Erişim: Şubat 2020, <https://www.ft.com/content/20e00c92-7026-11e6-9ac1-1055824ca907>]
- Baysal, B., & Lüleci, Ç.** (2011). Kopenhag Okulu ve Güvenlikleştirme Teorisi. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, (22), 61-96.
- Bigo, D.** (2008). *Terror, Insecurity and Liberty: Illegal Practices of Liberal Regimes after 9/11*. Londra: Routledge.
- Bilgin, P.** (2008). The Securityness of Secularism? The Case of Turkey. *Security Dialogue*, 39 (6), 593-614.
- Brauch, H. G.** (2008). Güvenliğin Yeniden Kavramsallaştırılması: Barış, Güvenlik, Kalkınma ve Çevre Kavramsal Dörtlüsü. *Uluslararası İlişkiler Akademik Dergi*, 5 (18), 1-47.
- Buonfino, A.** (2004). *Politics, Discourse and Immigration as a security concern in the EU: a tale of two nations, Italy and Britain*. (s. 1-30). Londra: Lincoln: SA Annual Conference.
- Buzan, B., & Waeber, O.** (2003). *Regions and Powers: The Structure of International Security*. Cambridge University Press.
- Buzan, B., Waeber, O., & Wilde, J. d.** (1998). *Security: A New Framework for Analysis*. Boulder: CO: LynneReinnerPublishers.

Bohman, A., & Hjerm, M. (2016). In The Wake Of Radical Right Electoral Success: A CrossCountry Comparative Study Of Anti Immigration Attitudes Over Time. *Journal Of Ethnic and Migration Studies*, 42 (11), 1729-1747.

Boros, T., Freitas, M., Laki, G., & Stetter, E. (2018). *State of Populism In Europe*, FEPS – Foundation for European Progressive Studies, Brussels.

Castles, S., & Miller, M. J. (2008). *Göçler Çağı Modern Dünyada Uluslararası Göç Hareketleri*. (B. U. Bal, & İ. Akbulut, Çev.) İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınevi.

Chambers, I. (2014). *Göç, Kültür, Kimlik* (İkinci Basım b.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Çapat, H. (2008). *Kopenhag Okulu Çerçevesinde Bölgesel Güvenlik Kompleksi Kavramı ve Karadeniz'de AB-ABD Güvenlik Algılamaları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara.

Çetinkaya, S. (2018). AB Göç Politikalarının Güvenlikleştirme Ekseninde İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*. Bolu.

Çiçekçi, C. (2011). *Güvenlikleştirme Kuramı ve İnsan Güvenliği Çerçevesinde 11 Eylül 2001 Sonrası Avrupa'da İslami Kimlik Algısı*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale 18 Mart Üniversitesi.

Davis, L. ve Deole, S. S. (2017). Immigration and the Rise of Far-Right Parties in Europe. *DICE Report*, 15, 10-14.

Emmers, R. (2013). "Securitization", *Contemporary Security Studies*, (Ed. A. Collins), 3rd Edition, Oxford: Oxford University Press.

Erdenir, B. (2005). The Future of Europe: Islamophobia?, *Turkish Policy Quarterly*, 4 (3), 27-44.

Eren, S. (2017). *Güç Kazanan Sağcı Popülist Söylemlerin Nedenleri ve Etkileri: Fransa ve Hollanda Örneği*, İstanbul: İktisadi Kalkınma Vakfı.

European Commission (2011). *Standard Eurobarometer 76/First Results*. [Erişim: Şubat 22, https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/eb/eb76/eb76_first_en.pdf]

Giddens, A. (2005). *Sosyoloji*. (C. Güzel, Çev.) Ankara: Ayraç Yayınevi.

Gielsing, M. (2011). Thijs, Jochem and Verkuyten, Maykel. (2011). Dutch Adolescents' Tolerance of Practices by Muslim Actors: The Effect of Issue Framing. *Youth Society*, 20 (10), 1- 18.

Güleç, M. (2012). "Hollanda Kültürünün Üçüncü Bakış Açısından Görünümü: İngiliz Gözüyle Hollandalılar," *Batman University International Participated Science And Culture Symposium*, ss.921-932,18-20 April 2012, Batman, TURKEY,

Hille, P. (2015, Ocak 08). *Paris Saldırısının Pegida'ya Etkisi*. [Erişim: 05.02.2020, <http://www.dw.de/paris-saldırısının-pegidaya-etkisi/a-18177373>]

Holsteyn J. J. M. (2014). The Dutch Parliamentary Elections of September 2012. *Electoral Studies*. 34, 321-326.

Huymans, J. (2000). The European Union and the Securitization of Migration. *Journal of Common Market Studies*, 38 (5), 751-777.

Huymans, J. (2006). *The Politics of Insecurity: Fear, Migration and Asylum in the EU*. Londra: Routledge.

Ihlamur-Öner, S., & Öner, N. A. (2016). *Küreselleşme Çağında Göç Kavramlar, Tartışmalar*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Info Migrants (2019). *Austria's governing FPÖ party publishes anti-migrant poem comparing migrants with rats*. [Erişim: 04.23.2019, <https://www.infomigrants.net/en/post/16459/austria-s-governing-fpoe-party-publishes-anti-migrant-poem-comparing-migrants-with-ratsv>]

Kaliber, A. (2005). Türkiye'de Güvenlikleştirilmiş Bir Alan Olarak Dış Politikayı Yeniden Düşünmek: Kıbrıs Örneği. *Uluslararası İlişkiler Akademik Dergi*, 2 (7), 31-60.

- Karataş, İ.** (2019). Avrupa’da Popülist Partilerin Yükselişi; Hollanda’da PVV Örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (1), 28-42.
- Karnitschnig, M.** (2016). *Austria’s right-wing insurgency*. [Erişim: 19.05.2016, <https://www.politico.eu/article/austria-political-upheaval-not-just-flirting-with-far-right-werner-faymann-norbert-hofer-fpo>]
- Kılıç, S. T.** (2018). Avrupa Komşuluk Politikasında Uluslararası Göçün Güvenlikleştirilmesi. *Mukaddime: Avrupa Komşuluk Politikası ve Göç Özel Sayısı*, 9 (3), 1-20.
- Kurt, S.** (2017). Dağlık Karabağ Sorunu’nun Güvenlikleştirme Teorisi Çerçevesinde Analizi. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 1-22.
- Küçüksoğak, Ö. K.** (2012). Güvenlik Kavramının Realizm, Neorealizm ve Kopenhag Okulu Çerçevesinde Tartışılması. *Turan Stratejik Araştırmalar Merkezi Dergisi*, 4 (14), 202-208.
- Leeuwen, M.** (2009). ‘Clear’ vs. ‘woolly’ language use in political speeches: the case of the controversial Dutch politician Geert Wilders. Leiden University Repository, pp. 1-13.
- Lucardie, A.** (2007). *Rechts-extremisme, Populisme of Democratisch Patriotisme. Opmerkingen over De Politieke Plaatsbepaling van De Partij voor De Vrijheid en Trots op Nederland*, University of Groningen.
- Lucardie, P., & Voerman, G.** (2013). *Geert Wilders and the Party for Freedom in the Netherlands: A Political Entrepreneur in the Polder*, Brussel/Berlin: Centre for European Studie.
- Mandacı, N., & Özerim, G.** (2013). Uluslararası Göçlerin Bir Güvenlik Konusuna Dönüşümü: Avrupa’da Radikal Sağ Partiler ve Göçün Güvenlikleştirilmesi. *Uluslararası İlişkiler Akademik Dergisi*, 10 (39), 105-130.
- Manfredhaimbuchner, A.** (2018, Haziran 02). *FPÖ präsentiert “Heimat verpflichtet”-Kampagne* [Erişim: 11.03.2020, <https://www.fpoe-ooe.at/fpoe-praesentiert-heimat-verpflichtet-kampagne>]
- Marchesin, P.** (2003). “Yeni Tehditler Karşısında Avrupa”, Dünden Bugüne Avrupa Birliği, (Der. Beril Dedeoğlu), İstanbul: Boyut Yayınları.
- McDonald, M.** (2008). Securitization and the Construction of Security. *European Journal of International Relations*, 14 (1).
- Metevlev, S.** (2016). Migration as a Threat to National Security. *Indian Journal of Science and Technology*, 9 (14), 1-6.
- Miller, M. J., & Castles, S.** (2008). *Göçler Çağı: Modern Dünya’da Uluslararası Göç Hareketleri*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Miş, N.** (2012, Nisan). Güvenlikleştirme Teorisi ve Türkiye’de Güvenlikleştirme Siyaseti. *Doktora Tezi*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Mudde, C.** (2012). *The Relationship Between Immigration and Nativism in Europe and North America*. Washington: Migration Policy Institute.
- Munster, R. V.** (2009). *Securitizing Immigration: The Politics of Risk in the EU*. Londra: Palgrave Macmillan.
- Opratko, B.** (2020). *Austria’s Green party will pay a high price for its dangerous alliance with the right*. [Erişim: 11.03.2020, <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/jan/09/austria-greens-right-peoples-party-anti-immigration>]
- Oster, A.** (2015). *Reden Statt Ausgrenzen*, [Erişim: 15.05.2015, <http://www.wdr5.de/sendungen/morgenecho/maaz100.html>]
- Öner, S.** (2014). Avrupa’da Yükselen Aşırı Sağ, Yeni ‘Öteki’ler ve Türkiye’nin Avrupa Üyeliği. *Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 13 (1), 163-184.
- Özerim, G.** (2014). Avrupa’da Göç Politikalarının Ulusüstüleşmesi ve Bir Güvenlik Konusunda Dönüşü: Avrupa Göç Tarihinde Yeni Bir Dönem mi? *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 5 (1), 11-48.
- Özerim, M. G.** (2012). *Avrupa’da Radikal Sağ Partiler ve Göç Karşıtlığı : Güvenlik Temaları Ekseninde Göç Karşıtı Söylemin İnşası*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.

Öztañ, E. (2009). *Göç Bağlamında Yurttaşlık ve Toplumsal Cinsiyet: Türkiye Kökenli Amsterdamlı Kadınların Yurttaşlık Deneyimleri*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

PI-NEWS.NET (2015, Nisan 01). *BAGIDA heißt jetzt PEGIDA München*, [Erişim: 05.02.2020, <http://www.pi-news.net/2015/04/bagida-heisst-jetzt-pegida-muenchen>]

Röth, L., Afonso, A. and Spies, D. C. (2018), The Impact of Populist Radical Right Parties on Socio-Economic Policies. *European Political Science Review*, 10 (3), 325-350.

Rıdha, Ş. (2018). Güvenlikleştirme Perspektifinden ABD-Suudi Arabistan Askeri İlişkileri. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi.

Rumelili, B., & Karadağ, S. (2017). Göç ve Güvenlik: Eleştirel Yaklaşımlar. *Uluslararası Göç, Politika ve Güvenlik* (s. 69-92). içinde

Sağlam, E. (2017). Avusturya'daki Türk Göçmenlerin Entegrasyon Algıları, *Göç Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 140-169.

Sarıdoğan, S. (2018). *Türkiye Avrupa Birliği İlişkilerinde Göçün Güvenlikleştirilmesi: Suriye Mülteci Krizi Örneği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir.

Schain M. (2009). The State Strikes Back: Immigration Policy in the European Union. *The European Journal Of International Law*, 20 (1), 93-109.

Shapiro, J., & Suzan, B. (2003). The French Experience of Counter-terrorism. *Survival : Global Politics and Strategy*, 45 (1), 67-98.

Şemşit, S. (2010). *Avrupa Birliği Göç Politikasının Güvenlikleştirilmesi ve Dışallaştırılması: Türkiye'ye Yansımaları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi.

Sollors, W. (2005). Good-bye, Germany!. *TRANSIT*, 1 (1), 1-14.

Soytürk, M. (2012). Türkiye'den Avusturya'ya İşgücü Göçü, *Turkish Studies*, 7 (3), 2313-2328.

Subaşı, M. ve Okumuş, K. (2017). Bir Araştırma Yöntemi Olarak Durum Çalışması, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21 (2), 419-426.

Uçarer, E. M. (2001). İltica ve Avrupa Entegrasyonunu Yönetmek: Dışlama Alanlarını Genişletmek? *Uluslararası Çalışmalar Perspektifleri*, 2 (3), 288-304.

Van Gent, P. W., Jansen, F. E., & Smits, H. J. (2014). Right-Wing Radical Populism in City and Suburbs: An Electoral Geography of The Partij voor De Vrijheid in The Netherlands. *Urban Studies*, 51 (9), 1775-1794.

Verney, S. (2011). Euroscepticism in Southern Europe: A Diachronic Perspective, *South European Society and Politics*, 16 (1), 1-29.

Vollmer, B. A. (2016). A Hermeneutical Approach to European Bordering. *Journal of Contemporary European Studies*, 25 (1), 1-15.

Vossen, K. (2010). Populism in the Netherlands after Fortuyn: Rita Verdonk and Geert Wilders Compared. *Perspectives on European Politics and Society*, 11 (1), 22-38.

Vural, R., & Cenkseven, F. (2005). Eğitim Araştırmalarında Örnek Olay (Vaka) Çalışmaları: Tanımı, Türleri, Aşamaları ve Raporlaştırılması, *Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (10), 25-38.

Weaver, O. (2004). *Aberystwyth, Paris, Copenhagen: New Schools in Security Theory and Their Origins between Core and Periphery*.

Waeber, O. (1995). Toplumsal Güvenliğin Değişen Gündemi, *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 5 (18), 151-178.

www.nytimes.com, (2018, Mart 18). *Austria's Far Right Wants the Freedom to Smoke Austria's Far Right Wants the Freedom to Smoke*, [Erişim: 11.03.2020, <https://www.nytimes.com/2018/03/18/world/europe/austria-smoking-ban.html>]

www.reuters.com (2019, Mayıs 05). *Austria far-right leader ramps up anti-immigration rhetoric before European elections*, [Erişim: 11.03.2020, <https://www.reuters.com/article/us-austria-immigration/austria-far-right-leader-ramps-up-anti-immigration-rhetoric-before-european-elections-idUSKCN1SB0C2>]

Zora, K. (2015). Güvenikleştirme: Hukuksal Meşruiyetten Siyasal Meşruiyete Evrilme ve Kopenhag Okulu. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 23(2), 111-126.